

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“

**Годишњи програм пословања
о изменама и допунама
Годишњег програма пословања
„Електропривреда Србије“**

-Консолидовани-

за 2015. годину

(ИЗВОД)

Март, 2015.г.

САДРЖАЈ

	Страна
Уводне напомене	
Мисија, визија, циљеви	1
1. Основни подаци о предузећу	2
1.1. Делатност	2
1.2. Организациона структура	2
1.3. Управљачка структура	3
1.4. Акта и прописи који уређују услове пословања	3
1.5. Инсталирани капацитети	4
1.6. Број запослених	4
1.7. Економско-финансијски положај	5
2. Макроекономске претпоставке за израду Годишњег програма пословања за 2015.г.	7
3. Програм реорганизације ЈП ЕПС	7
4. План производње и испоруке за 2015. годину	7
4.1. Производни план	7
4.2. План производње електричне енергије	8
4.3. План испоруке електричне енергије	8
4.4. План трговине електричном енергијом	8
4.5. План производње и пласмана угља	9
4.6. План производње топлотне енергије и технолошке паре	9
5. План реализације техничких програма	10
5.1. Програм одржавања електроенергетских и рударских капацитета	10
5.2. План инвестиција	12
5.3. План набавке основних средстава	14
5.4. План унапређења и заштита животне средине	14
5.5. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента	15
6. Програм унапређења односа са јавношћу	15
7. Управљање људским ресурсима	16
8. Пословни информациони систем	17
9. План финансијског резултата	18
10. Трговина и тржиште електричне енергије	25
11. Ризици	28
12. Контрола и праћење Програма пословања за 2015.г.	29
13. Програм мера за спровођење Годишњег програма пословања ЈП ЕПС и зависних привредних друштава за 2015.г.	30
 ПРИЛОЗИ:	 35
Прилог 1 - Основни подаци о предузећу	36
Прилог 2 - Инсталирани капацитети	44
Прилог 3 - Број запослених	47
Прилог 4 - Макроекономска политика и тржишни услови у 2015.г	55
Прилог 5 - Електроенергетски портфел за 2015.г	59
Прилог 6 - Биланс производње и пласмана угља за 2015.г.	95
Прилог 7 - План реализације техничких програма за 2015.г.	116
Прилог 8 - План одржавања електроенергетских и рударских капацитета за 2015.г.	119
Прилог 9 - План инвестиција за 2015.г.	155
Прилог 10 - План набавке основних средстава за 2015.г.	175
Прилог 11 - План унапређења и заштите животне средине за 2015.г.	182
Прилог 12 - Програм унапређења интегрисаних система менаџмента за 2015.г.	192
Прилог 13 - Програм унапређења односа са јавношћу за 2015.г.	199
Прилог 14 - Ниво цена електричне енергије и број мерних места	209
Прилог 15 - Регулисање економских односа и финансијских токова	213
Прилог 16 - Трошкови запослених за 2015.г.	217
Прилог 17 - Критеријуми и план издвајања средстава за финансирање спонзорства, репрезентација ...	248
Прилог 18 - Трошкови запослених у јавним предузећима на територији АП Косово и Метохија	256
Прилог 19 - Измиривање доспелих обавеза у 2015.г. према кредитима	272
Прилог 20 - План унапређења информационих и комуникационих технологија за ЕПС групу	276
Прилог 21 - Програм рационализације пословања и реорганизације ЕПС за 2015. годину	280
Прилог 22 - Безбедност и здравље на раду	289
Прилог 23 - Гаранције и средства из буџета Републике Србије	293
Прилог 24 - Финансијски резултат	295

Мисија, визија, циљеви

Мисија

Мисија Електропривреде Србије је сигурно снабдевање купаца електричном енергијом, уз стално подизање квалитета услуга, унапређење бриге о животној средини и увећање добробити заједнице у којој послује.

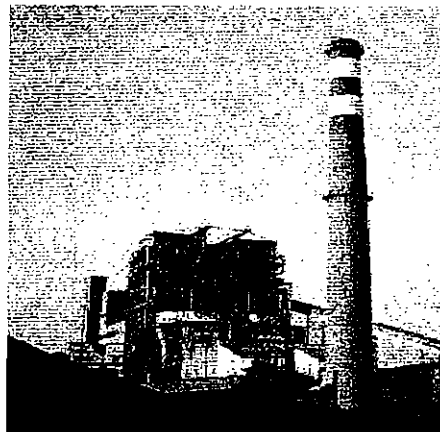
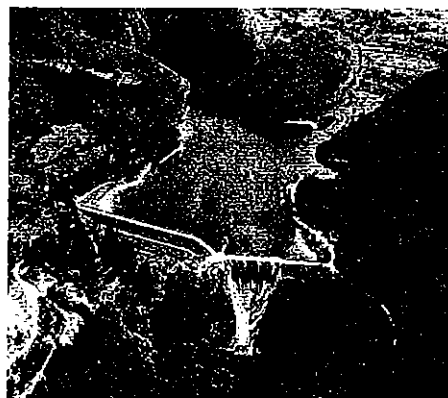
Визија

Визија Електропривреде Србије је да буде тржишно оријентисана, профитабилна компанија, конкурентна на европском тржишту и са значајним утицајем у региону, препозната као поуздан партнер домаћим и међународним компанијама и друштвено одговорна компанија.

Циљеви

Годишњим програмом о изменама и допунама ГПП ЈП Електропривреда Србије за 2015. годину утврђени су основни циљеви пословне политике:

- поуздана производња и снабдевање купаца електричном енергијом у складу са условима испоруке,
- организационо, техничко-технолошко и економско-финансијско унапређење,
- унапређење заштите животне средине у складу са националном и регулативом Уједињених нација и Европске уније,
- корпоративизација ЕПС-а уз очување и јачање интегритета компаније, постепена власничка трансформација и стратешко партнерство на појединим пројектима, и
- учешће у интерном и регионалном тржишту електричне енергије и успостављање утицајне позиције у региону.

Основни подаци о предузећу

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд основано је ради обезбеђивања услова за редовно и сигурно снабдевање електричном енергијом тарифних купаца на територији Републике Србије Одлуком о оснивању Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије („Службени гласник РС“, бр. 12/05 и 54/10).

Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 119/2012) у члану 65. је прописано да ће оснивачи јавних предузећа ускладити оснивачка акта тих предузећа са одредбама овог закона.

У складу са наведеним, Влада је донела Одлуку о усклађивању пословања Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“ број 50/2013).

Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, на 2. седници од 30. јануара 2014. године, донео је Статут Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ под бројем 557/5-14, на који је Влада је дала сагласност Решењем 05 број 110-1581/2014 године (објављено у „Службеном гласнику РС“, број 20 од 21. фебруара 2014. године).

У извршењу Закључка Владе 05 број 023-15149/2014 од 27. новембра 2014 године, којим је утврђен Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, на 2. ванредној седници од 2. децембра 2014. године, донео је Одлуку о изменама и допунама Статута Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ под бројем 2685/4-14, на који је Влада је дала сагласност Решењем 05 број 023-166/2015 године од 15. јануара 2015. године.

1.1. Делатност

Претежна делатност Јавног предузећа јесте: енергетска делатност снабдевање електричном енергијом.

Шифра делатности: 35.14 трговина електричном енергијом

Поред претежне делатности, Јавно предузеће обавља и делатности:

- 1) производња електричне енергије и производња електричне и топлотне енергије у комбинованом процесу;
- 2) дистрибуција електричне енергије и управљање дистрибутивним системом;
- 3) експлоатација пилнита;
- 4) управљање економским субјектом;
- 5) кабловске телекомуникације.

1.2. Организациона структура

ЈП ЕПС је матично предузеће – контролно предузеће за 14 зависних - контролисаних привредних друштава, од чега 13 са седиштем у Републици (7 за производњу електричне енергије и угља и 5 за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом и 1 за снабдевање електричном енергијом крајњих купаца којем је актом Владе у складу са законом поверено обављање енергетске делатности од општег интереса - јавно снабдевање електричном енергијом) и једним зависним друштвом за трговину електричном енергијом са седиштем у Словенији које је отпочело са радом од 1. јула 2014. године, а сви заједно чине групу друштава у складу са чланом 551. Закона о привредним друштвима која је повезана капиталом.

ЈП ЕПС је основало привредно друштво „ЕПС Трговина“ д.о.о, са седиштем у Северној Митровици, које би имало положај зависног привредног друштва ЈП ЕПС за обављање трговине електричном енергијом (увоз, извоз), уз сагласност Владе од 31. октобра 2014. године које је у поступку регистрације, односно још није стекло правну и пословну способност.

ЈП ЕПС остварује оснивачка права у три јавна електропривредна предузећа на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, чија ће се организација, рад и пословање ускладити са Законом о привредним друштвима и Законом о енергетици када се за то стекну потребни услови, с тим да је за два јавна предузећа-ЈП Површински копови Косово и ЈП Термоелектране Косово Агенција за приватизацију покренула поступак приватизације.

1.3. Управљачка структура

Према одредби члана 11. Закона о јавним предузећима управљање у јавном предузећу може бити организовано као једнодомно или дводомно, са тим да ће Влада посебним актом утврдити мерила и критеријуме на основу којих се предузеће разврстава у групу са једнодомним или дводомним управљањем.

Према Одлуци о усклађивању пословања Јавног предузећа за производњу, дистрибуцију и трговину електричне енергије са Законом о јавним предузећима (даље: Оснивачки акт) управљање у Јавном предузећу организовано је као дводомно.

Органи Јавног предузећа су : Надзорни одбор, Извршни одбор и Директор.

Јавно предузеће има и Комисију за ревизију као посебан орган са правима и обавезама утврђеним Законом о јавним предузећима, Одлуком и статутом, а која је именована на 3. ванредној седници Надзорног одбора од 28. априла 2014. године.

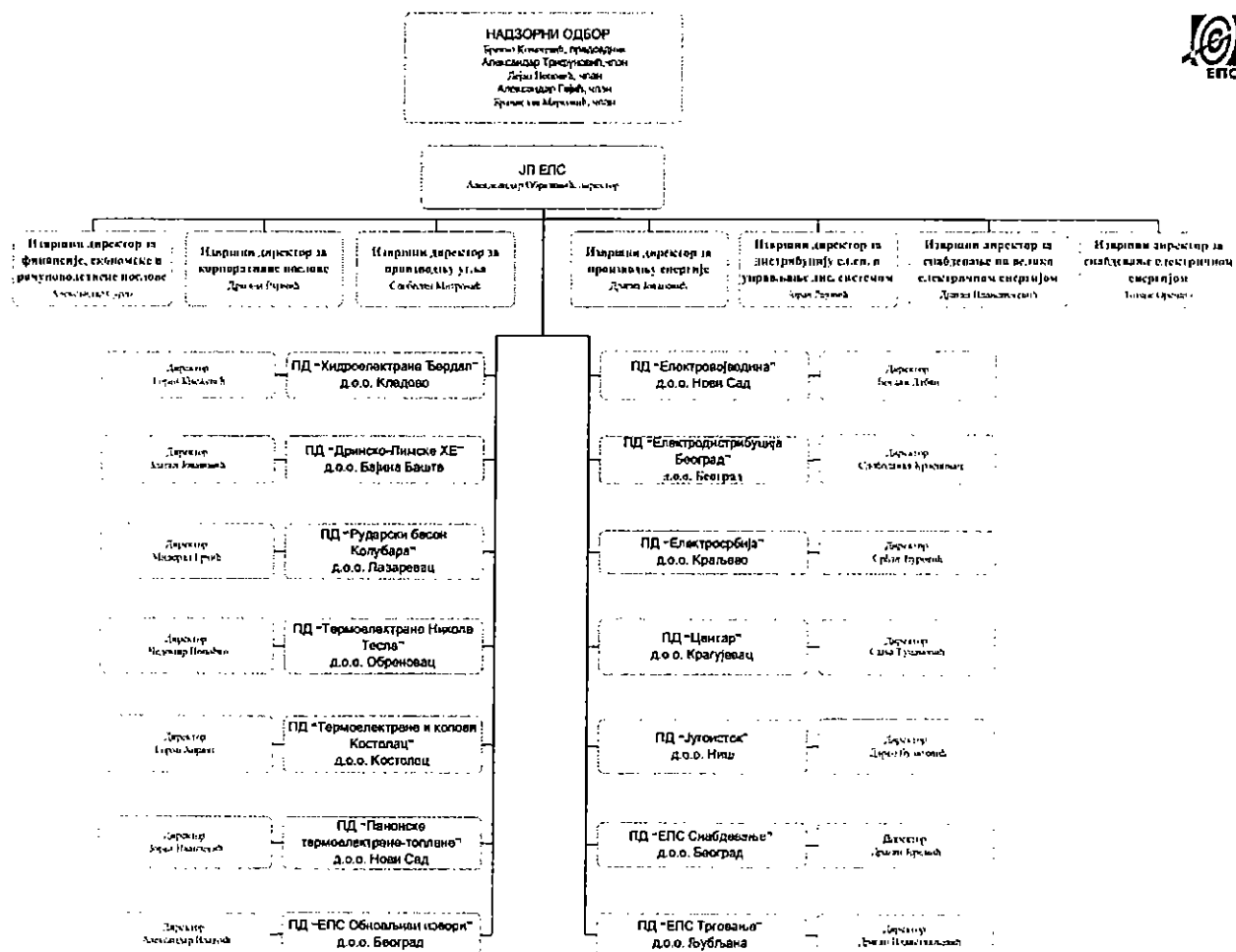
Органи зависних привредних друштава су скупштина и директор, с тим да функцију скупштине у зависности од питања утврђених оснивачким актима врши Надзорни одбор или Извршни одбор ЈП ЕПС.

1.4. Акта и прописи који уређују услове пословања

Поред општих прописа који се примењују на све правне субјекте у Републици Србији, ЈП ЕПС послује у складу са специфичним прописима који се односе на услове и начин обављања делатности од општег интереса.

Детаљније у прилогу 1

Организациона шема ЈП „Електропривреда Србије“

1.5. Инсталисани капацитети

Ред. бр.		Јединица мере	Са капацитетима на Космету	Без капацитета на Космету
1.	Инсталисана нето снага електрана	MW	8.550	7.315
2.	Максимална годишња производња угља	000 t	49.384	40.464
3.	Дужина дистрибутивне мреже	km	171.585	152.011
4.	Инсталисана снага трансформатора у дистрибуцијама	MVA	30.886	28.276
5.	Број мерних места	милиони		3,54

Почев од јуна 1999.г. ЈП ЕПС није у могућности да користи и управља електроенергетским и рударским капацитетима на територији АП Косово и Метохија као интегралним делом ЕПС-а.

Детаљније у прилогу 2

1.6. Број запослених

	План 31.12.2014	План 31.12.2015	Индекс 3/2
ЈП ЕПС и зависна привредна друштва	33.734	33.624	100
Запослени у ЈП са Космета	4.288	4.237	99
Укупно	38.022	37.861	100

Од 2001. године ЕПС Група остварује перманентно смањење броја запослених. Од 56.921 запослених крајем 2001. године, до 37.861 запослених, колико је планирано крајем 2015. године.

Услед пензионисања и одласка на боље плаћене послове значајан део најстручнијег кадра, са специфичним знањима и вештинама неопходним за обављање делатности у електропривреди, напустио је ЕПС Групу. На тржишту рада није увек било могуће обезбедити адекватну замену услед недостатка извршилаца који поседују адекватна практична знања и вештине за рад у електропривреди. Додатни проблем је и немогућност ЕПС Групе да својим најстручнијим запосленима понуди приближне услове какве им нуде конкурентске фирме из окружења. ЕПС Група развија систем управљања људским ресурсима који треба да обезбеди планирање оптималног броја и структуре запослених, препознавање талената и подршку њиховом развоју, адекватне обуке и развој каријера запослених, развој савременог менаџмента, објективно и квалитетно регрутовање и селекцију кадрова, развој система мерења учинка за сваки организациони део и сваког појединца у њему.

У оквиру укупног броја запослених кадровска структура није у свим организационим деловима прилагођена реалним потребама процеса рада. Наиме, иако постоји вишак запослених на неким пословима, евидентна је и потреба за пријемом нових извршилаца са одговарајућим квалификацијама и специфичним стручним знањима и вештинама. Планирана динамика запошљавања у 2015. години извршиће се под условима прописаним Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09...108/13) и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл.гл. РС“ бр. 113/13), односно само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, према утврђеној процедури.

У привредним друштвима у којима је планирано да, због потреба процеса рада, укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, буде већи од 10% од укупног броја запослених, пријем лица на одређено време због повећаног обима посла извршиће се само у случају прибављања сагласности надлежне комисије, односно у складу са одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Детаљније у прилогу 3

1.7. Економско финансијски положај

Увод

ЕПС у протеклој деценији, и поред ефеката производно-техничке и економско-финансијске консолидације, није имао финансијски резултат примерен електропривредној делатности.

У току је израда Програм финансијске консолидације 2015-2019 који доноси Влада Републике Србије.

У појединим годинама када је ЕПС исказао значајан позитивни или негативан укупни финансијски резултат, то је у највећој мери био резултат ефеката отписа дугова по основу Париског, Лондонског клуба и других ино комерцијалних кредита и позитивних/негативних курсних разлика, као и позитивних/негативних ефеката извршених процена вредности имовине, изузетак је 2013.г. када су позитивни резултати били последица изузетно добрих производних резултата и повољних метеоролошких услова. Овакви финансијски резултати су остварени у условима: свођења оперативних расхода пословања у расположива финансијска средства, врло добрих производних резултата у целом периоду, континуираног подизања свих перформанси система и оптимизације управљања електроенергетским системом, а у складу са хидролошком ситуацијом и метеоролошким условима.

Разматрање основних елемената који утичу на пословање ЕПС организација и управљање пословним системом, ниво цена, производне могућности, тржиште и могућност рационализације трошкова, указују да је у свим елементима потребно и могуће побољшање. Побољшања се могу остварити, у зависности од екстерних и интерних околности, обима трошкова и улагања, различитом брзином, у различитом обиму и року. На краatak рок нису реално могућа побољшања у природним параметрима и билансима (расположивост, поузданост, ефикасност капацитета, производња), као ни значајније смањење оперативних трошкова који би, при садашњим ценама за продају електричне енергије омогућили пуну економско-финансијску консолидацију ЕПС.

Пословање и развој ЕПС-а је пре свега питање модела управљања системом као целином; регулисане и тржишне цене електричне енергије; степена наплате од потрошача и смањење губитака у дистрибутивној мрежи; прилагођавања условима тржишта; подизања ефикасности пословања кроз реализацију програма развоја, сопствених инвестиција и стратешких партнерстава, корпоративизације и реструктурирања.

У 2014. процењује се негативан укупан финансијски резултат групе ЕПС, што је последица екстремних временских прилика која су се догодила у периоду од маја до септембра 2014. године.

Брзина и динамика којом буде било могуће улагање у сталну и обртну имовину за отклањање укупних последица од поплава и одржање функционисања пословног система групе ЕПС је од пресудног значаја за сигурност и квалитет снабдевања електричном енергијом привреде и становништва у наредном периоду, посебно у предстојећој зимској сезони 2014/2015.г. Обзиром на обим штета и процењено потребно време за отклањања последица, свако продужење периода отклањања последица значајно повећава трошкове групе ЕПС по основу неостварене производње, односно набављања електричне енергије ван система ЕПС-а, са последицама које су вишегодишње.

Вредност имовине

Обзиром на вишегодишњи неповољан економско-финансијски положај, ЕПС годинама није градио значајније нове енергетске објекте, просечна старост термоелектрана је 34 година, а хидроелектрана 40 година. Нето вредност имовине односно капитала групе ЕПС-а је ипак висока (на дан 30.09.2014.г. износи 931 млрд.дин.), имајући у виду да као инфраструктурна делатност у пословању ЕПС користи значајне ресурсе. Укупна вредност средстава групе ЕПС-а на дан 30.09.2014.године износи 1.122,6 млрд.дин. где је доминантно учешће сталне имовине са 82,9%.

У ЈП ЕПС и зависним предузећима које је оно основало извршена је процена вредности некретнина, постројења и опреме (НПО) од стране независних проценитеља са стањем на дан 01.01.2011. године, а полазећи од ревизорског извештаја и као резултат преиспитивања процене извршено је обезвређивање вредности НПО на дан 31.12.2012. године.

Ниво задужености

Рацио укупне задужености (Debt/Assets) на дан 30.09.2014. године, као однос укупних дугорочних резервисања и обавеза (умањених за износ обавеза по основу РТВ претплате) (194,1 млрд.дин.) и укупне имовине (умањене за износ потраживања за РТВ претплату) (1.074,0 млрд.дин.) износи 18,1%, што представља релативно низак

степен задужености. Међутим, показатељ могућности отплате кредита (Debt/EBITDA), као однос укупних дуговања (дугорочни кредити и краткорочне финансијске обавезе) на дан 30.09.2014. (89,5 млрд.дин.) и оперативног профита пре амортизације (20,5 млрд.дин.) износи 4,37 чиме је достигнут ниво задужености изнад кога комерцијални услови задуживања постају знатно скупљи. Овакав показатељ је великим делом резултат лошег финансијског резултата условљеног катастрофалним поплавама у периоду мај-септембар 2014. године.

Очекује се да ће у односу на 31.12.2014.г., у 2015.г. ниво задужености порастати за 54,7 млрд. динара по основу капиталних пројеката који су финансирани од стране међународних финансијских институција, рефинансирања краткорочних кредита и задуживања по основу превазилажења неликвидности која је последица повећаних трошкова насталих након поплава у периоду мај-септембар 2014.г. уважавајући и планиране отплате кредита. Поменути пројекти су раније уговорени и за њих постоје преференцијални услови кредитирања.

Основни фактори пословања који опредељују економско финансијски положај

- Цена електричне енергије: постигнути ниво цене електричне енергије за екстерне испоруке за потребе јавног снабдевања на дан 1. јануар 2015.г. износи 6,695 дин/kWh. У оквиру ове цене за крајњег потрошача, АЕРС је признао veleпродајну цену електричне енергије од 2,8 евро цента/kWh, што је око 35-40% мања цена од актуелне тржишне цене.
- Услови плаћања: ЈП ЕПС одобрава попуст од 5% за измирење дуга по рачуну до рока плаћања. Рок плаћања је у 2013. години на предлог надлежног Министарства продужен за додатних 5 дана.
- Степен наплате: У условима када се степен наплате у претходној деценији постепено повећавао са 70% на актуелних око 91% износ бруто потраживања од купаца у Билансу стања са стањем на дан 30.09.2014.г. је достигао износ од 153,6 млрд.дин. Наплативост ових потраживања је у значајној мери неизвесна. Истовремено, ЕПС на дан 30.09.2014.г. краткорочно дугује 84,1млрд.дин.
- Губици у дистрибутивној мрежи: Услед ограниченог инвестиционог улагања, технички и нетехнички губици су значајно изнад оптималног нивоа за постојећу структуру мреже и потрошње. Остварени губици у 2014. години износе 14,32%, док се за 2015. планирају 14,02%.
- Енергетски заштићени купац: Влада Републике Србије је, донела Уредбу о енергетски заштићеном купцу, којим су утврђени критеријуми, начин заштите, услови, рокови и поступак за утврђивање статуса енергетски заштићеног купца, извор и начин обезбеђивања средстава за испоруку одређених количина електричне енергије, под посебним условима и начин вођења евиденције енергетски заштићених купаца. Средства за заштиту енергетски заштићених купаца је обезбеђивала ЈП „Електропривреда Србије“ до 31. децембра 2013.г., а за 2014.г. предвиђено је да се средства обезбеђују из буџета Републике Србије.
- Предузећа са КиМ: Од 1999.г. ЕПС финансира три ЈП са територије АП Косово и Метохија у висини накнаде зарада за запослене, а планирани трошак за ове намене за 2015. годину износи 6,0 млрд.дин. ЕПС врши и снабдевање електричном енергијом територије северног дела КиМ (за 2015.г. је планирано да се испоручи 191 GWh), а остварени степен наплате у претходном периоду је низак.
- Штете од поплава: Екстремне временске прилике током маја, јула и септембра 2014. године, довеле су до значајних оштећења постројења и опрема појединих зависних ПД у Групи ЕПС. По извештају Владине канцеларије за санирање последица поплава „Поплаве у Србији 2014“, од 10. јула 2014. године, процењује се да штета мајских поплава, нанета секторима енергетике и рударства, уз губитке које је проузроковала, износи 494,4 милиона евра. Штета нанета ЕПС-у, директна и индиректна, је више од 340 милиона евра (RSD 39,9 млрд.)
- Узимајући у обзир наведено, Годишњим програмом о изменама и допунама ГПП за 2015.г. сагледан је укупан негативни финансијски резултат од 21,2 млрд.дин.

Стратешка партнерства

Ради обезбеђења услова за остваривање приоритетних циљева енергетске политике Републике Србије за задовољавање енергетских потреба и укупног развоја енергетике, сагласно планским документима за период до 2015.г., у току су активности у вези са стратешким партнерствима за реализацију пројеката изградње нових производних капацитета ТЕ Колубара Б, ТЕНТ Б3, ТЕ-ТО Нови Сад и пројекта, Средња Дрина и Доња Дрина, ХЕ Ибарске електране, ХЕ Велика Морава, РХЕ Бистрица, ХЕ Комарница, РХЕ Ђердап 3.

2. Макроекономске претпоставке за израду Годишњег програма о изменама и допунама ГПП за 2015.г.

Годишњи програми о изменама и допунама ГПП Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ и привредних друштава за 2015.г. утврђени су полазећи од макроекономских претпоставки које је утврдила Влада Републике Србије у Фискалној стратегији за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину и актуелних општих услова пословања и процена за 2015. годину у погледу пословних, производних и тржишних услова, као и финансијског статуса, економских и производних перформанси ЕПС-а за 2015. годину.

Макроекономске претпоставке-пројекција друштвеног производа, инфлације и цене електричне енергије

	Пројекција 2014.	Пројекција 2015.	Индекс
Бруто домаћи производ - реалан раст %	-2,00	-0,50	-
Инфлација, просек периода, стопа раста %	2,90	2,70	93,1
Ниво цене електричне енергије за јавно снабдевање - дин/kWh	6,73	6,70	99,5
Курс динара	На бази односа понуде и тражње на девизном тржишту		

Детаљније у прилогу 4

3. Програм реорганизације ЈП ЕПС

Закључком Владе 05 број 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године прихваћен је Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд (Програм реорганизације), којим је утврђено да ће се реорганизација спровести:

- унапређењем управљања у оквиру постојеће организационе структуре - као прва фаза ;
- спровођењем статусних промена и организационог усклађивања- Оквирни рок за завршетак активности на статусној промени је 1. јул 2015. године.
- спровођењем започетих активности на успостављању својине на непокретностима ЈП ЕПС и његових зависних привредних друштава, као претходном услову за спровођење статусне промене - у роковима за спровођење статусне промене;
- променом правне форме Јавног предузећа у акционарско друштво, чиме се заокружује процес корпоративизације Електропривреде Србије - оквирно планирана за јули 2016. године,

Детаљније у прилогу 21

4. План производње и испоруке за 2015. годину

4.1. Производни план

На основу процењених потреба за електричном енергијом, уз реализацију предвиђеног техничког оспособљавања расположивих енергетских и рударских капацитета кроз реализацију Програма ремонта и Плана инвестиција, утврђен је производни план за 2015. годину.

Електроенергетским билансом и Билансом производње угља утврђени су обимни и сложени задаци у погледу обима, структуре и динамике производње електричне енергије и угља у циљу обезбеђења уредног снабдевања привреде, јавних служби и грађана.

Обзиром на реално техничко-технолошко стање рударских и електроенергетских капацитета, ограничења у вези са радом енергетских капацитета на територији АП Косово и Метохија и ограничене финансијске могућности, извршавање плана производње захтева благовремено предузимање низа мера за његову реализацију, као и даље повећање ефикасности и рационалности рада и пословања ЈП ЕПС-а и привредних друштава.

Планирани производни резултати

		Јединица мере	План 2014	Остварење 2014	План 2015	Индекси		
						4/3	5/3	5/4
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Производња електричне енергије	GWh	31.866	32.014	36.148	100	113	113
2	Производња угља	000 t	31.979	29.204	37.344	91	117	128
3	Откопавање отквивке	000 m ³	99.110	81.029	113.350	82	114	140
4	Производња топлотне енергије	GWh	936	806	1.181	86	126	147
5	Производња технолошке паре	000 t	211	179	273	85	129	153

4.2. План производње електричне енергије

План производње електричне енергије (GWh)

		План 2014	Остварење 2014	План 2015	Индекси		
					3/2	4/2	4/3
	1	2	3	4	5	6	7
1	Хидроелектране	9.375	11.496	9.150	123	98	80
2	Термоелектране	22.491	20.518	26.998	91	120	132
1+2	Укупно капацитети ЕПС-а	31.866	32.014	36.148	100	113	113

Сопственом производњом електричне енергије обезбедиће се 36.148 GWh, што је за 13% више од остварења и плана за 2014. годину.

4.3. План испоруке електричне енергије

У циљу обезбеђења уредног снабдевања привреде, јавних служби и грађана и извршења обавеза ЕПС-а по дугорочним и годишњим уговорима планиране су испоруке електричне енергије за 2015. годину.

План испорука електричне енергије у 2015. години (GWh)

	План 2014	Остварење 2014	План 2015	Индекси		
				3/2	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6	7
Укупне испоруке	35.143	34.759	37.655	99	107	108
- Од тога за Јавно снабдевање	18.575	17.415	19.461	94	105	112

4.4. План трговине електричном енергијом

У 2015. години планирана је трговина електричном енергијом зависног Привредног друштва за трговину електричном енергијом ЕПС Трговање са седиштем у Словенији.

Купопродаја електричне енергије ЕПС Трговање је у функцији уравнотежења и оптимизације Електроенергетског портфела (ЕЕП) матичног предузећа.

Уравнотежење ЕЕП подразумева обезбеђивање недостајућих количина или пласман вишкова електричне енергије матичног предузећа у складу са уговорима о купопродаји електричне енергије.

Оптимизација ЕЕП подразумева коришћење ресурса матичног предузећа (јединственог ЕЕП) за куповину јефтинијих профила (дијаграма), њихово уклапање у јединствени ЕПП матичног предузећа и продају скупљих профила (дијаграма), чиме се за исте количине купљене и продате електричне енергије остварује профит.

4.5. План производње и пласмана угља

План производње угља из ЕПС-ових капацитета

План производње угља за 2015. годину утврђен је полазећи од:

- расположивих количина откривеног угља и угља на депонијама термоелектрана на крају 2014. године и плана откривке за 2015. годину, под претпоставком да се оствари биланс откривке
- потребних количина угља за сагоревање у термоелектранама за производњу електричне енергије уз обезбеђење оптималних резерви угља на депонијама на крају 2015. године
- сагледавања могућности производње и пласмана угља за индустрију и широку потрошњу

План производње угља и откривке

	Јединица мере	План 2014	Остварење 2014	План 2015	Индекси		
					4/3	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7	8
Производња угља	000 т	31.979	29.204	37.344	91	117	128
Производња откривке	000 м ³	99.110	81.029	113.350	82	114	140

Производња угља је планирана у износу од 37,3 мил.тона, што је за 17% више од планиране производње за 2014. годину и за 28% више од остварења 2014. године, као последица смањења производње у 2014. години у копу Колубара због потапања копова Тамнава Западно поље и Велики Црњени. Откопавање откривке је планирано до нивоа да се одржи оптимални ниво за балансирану производњу угља.

Произведени угаљ ће се пласирати на интерно и екстерно тржиште.

Детаљније у прилогу 6

Увоз угља

С обзиром да су штете настале на објектима у ПД ТЕ Никола Тесла у Обреновцу саниране у довољној мери да би они могли да наставе пуну производњу електричне енергије, постоји могућност да се увозом угља, који по својим техничким карактеристикама и квалитету одговара потребама ових термоблокова, обезбеди производња електричне енергије у овом ПД и супституише део набавке електричне енергије на тржишту.

Реализација набавке угља има одређене предности у односу на куповину електричне енергије, наиме производњом електричне енергије из сопствених капацитета и смањењем потребног увоза би се постигао повољнији положај ЈП ЕПС-а на тржишту електричне енергије и смањио ризик у погледу поремећаја на тржишту електричне енергије у региону (отказивање уговора, редукција расположивих прекограничних капацитета од стране суседних земаља, гасна криза и сл.).

4.6. План производње топлотне енергије и технолошке паре

На основу сагледаних потреба у 2015. години, уважавајући ангажовање ових капацитета за производњу електричне енергије, планирана је производња топлотне енергије и технолошке паре.

План производње топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	План 2014	Остварење 2014	План 2015	Индекси		
					4/3	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Топлотна енергија	GWh	936	806	1.181	86	126	147
2. Технолошка пара	000 т	211	179	273	85	129	153

Планом је предвиђена већа производња топлотне енергије за 47% у односу на остварење у 2014. години.

План производње технолошке паре већи је за 53% у односу на остварење у 2014. години. План је сачињен на основу пријава потреба потрошача за овим видом енергије за 2015. годину.

Пласман топлотне енергије и технолошке паре

	Јединица мере	План 2014		Остварење 2014		План 2015		Индекси					
		Екстерно	У ЕПС	Екстерно	У ЕПС	Екстерно	У ЕПС	5/3	6/4	7/3	8/4	7/5	8/6
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. Топлотна енергија	GWh	884	52	756	50	1.116	64	86	96	126	123	148	128
2. Технолошка пара	000 т	55	156	33	146	71	202	60	94	129	129	215	138

5. План реализације техничких програма

Годишњим програмом о изменама и допунама ГПП ЈП ЕПС за 2015.г. сагледана су потребна финансијска средства за реализацију техничких програма 2015. године (инвестиционе активности, одржавање, набавка основних средстава и санирање последица поплава) од укупно 78,7 млрд. динара.

Детаљније у прилогу 7

5.1. Програм одржавања електроенергетских и рударских капацитета

Програм одржавања електрана, рудника и дистрибутивног система ЈП ЕПС за 2015. годину припреман је у отежаним пословним околностима, при чему се првенствено имају у виду још увек актуелне (пре свега финансијске) последице поплава које су нанеле велике штете ЈП ЕПС и његовим привредним друштвима: ПД РБ Колубара, ПД ТЕНТ, ПД ТЕ-КО Костолац, ПД Ђердап и ПД Дринско-Лимске ХЕ, као и појединим ПД за дистрибуцију електричне енергије. По први пут откада ЈП ЕПС постоји, у Програму одржавања је било неопходно додати посебну ставку – Санација штета од поплава.

Програми радова на санацији штета од поплава урађени су на основу реалног сагледавања насталих штета, водећи рачуна да се у 2015. години раде само најнеопходнији преостали послови санације, односно да се објекти и опрема од којих директно зависе безбедност, сигурност и обим производње врате у такво стање да могу да изврше све захтеване функције у складу са Електроенергетским портфељом.

Измене и допуне Програма одржавања за 2015. г. обухватају, поред планираних средстава за 2015. г. и део средстава која су планирана за финансирање активности из ГПП за 2014. г. али нису реализована у 2014. г. а јавне набавке су покренуте (295,6 милиона динара за одржавање у ПД Дринско –Лимске ХЕ и 3.915 милиона динара за ПД РБ Колубара за санацију поплава).

Овим Програмом одржавања предвиђена су и средства за одржавање: информационих и телекомуникационих средстава, електродистрибутивног система, текуће одржавање Пројекта ТЕ Колубара Б, ПД ЕПС Обновљиви извори (МХЕ Првонек), као и средства за планиране послове одржавања у оквиру Дирекција ЈП ЕПС.

Средства потребна за наставак санације последица поплава и средства за одржавање информационо – комуникационе опреме (хардвер и софтвер) дата су као посебни сепарати Програма одржавања.

Поред наставка активности на санацији последица поплава, програмом пословања ЈП ЕПС за 2015. годину је предвиђено да се настављањем ревитализација и модернизација, стање електроенергетских и рударских капацитета даље побољшава, те да се и даљом доследном применом превентивног одржавања, а нарочито добром техничком дијагностиком која је услов спровођења одржавања по стању, постројења одрже у задовољавајућем техничком стању и да се тиме обезбеди поузданије снабдевање купаца, уз већу енергетску ефикасност и прихватљив утицај на животну средину.

Укупно техничко стање опреме за производњу угља захтева перманентно одржавање кроз функцију текућег и годишњег одржавања. Опрема је изразито хетерогена по више основа, као што су: старост машина од 40 година па до машина старих свега пар година, такође од различитих произвођача, са различитим примењеним технологијама приликом израде. Ове чињенице намећу врло висок ниво одговорности особља које се бави планирањем и одржавањем опреме у рудницима угља.

У наредном периоду је веома важно реализовати обимне планове за реконструкције и модернизације преосталих термоелектрана и хидроелектрана (ТЕНТ Б2, агрегати А1, А2, и А3 у ХЕ Ђердап 1, ХЕ Зворник, Лимске ХЕ, РХЕ ББ и Власинске ХЕ), како би им се продужио радни век, повећала инсталисана снага и енергетска ефикасност и реализовали обавезујући пројекти из области заштите животне средине.

При изради програма одржавања уважене су следеће полазне основе:

- обезбеђивање стабилног функционисања ЕЕС пружањем одговарајућих системских услуга, уредно и непрекидно снабдевање потрошача који су у надлежности Јавног снабдевача електричном енергијом, испорука уговорених количина електричне енергије квалификованим купцима и снабдевање потрошача угљем представљају основне задатке ЈП ЕПС чиме се стварају услови за побољшање укупне привредне активности Републике Србије и одржавање животног стандарда грађана,
- у неопходној мери, наставак санације последица поплава које су током 2014. године погодили Србију, а нарочито површинске копове Велики Црљени и Тамнава Западно поље у РБ Колубара, Дрмно у ТЕ-КО Костопац, ТЕ Колубара А, као и ХЕ Ђердап и њено приобаље,
- старост и дотрајалост капацитета из године у годину захтева повећање обима одржавања, посебно у току ремонта, како би се рударски и електроенергетски капацитети одржали у задовољавајућем техничком стању са већом енергетском ефикасношћу и бољом поузданошћу,
- за обимније захвате на енергетским објектима који превазилазе нивое капиталних ремонта, предвиђено је финансирање из средстава инвестиција,
- за предфинансирање набавки опреме и капиталних резервних делова са дугим роковима испоруке, посебно за опрему из иностранства где су знатно продужени рокови у иновираним понудама, неопходно је предвидети средства у 2015. години за послове у 2016. и евентуално у наредним годинама,
- одредбе иновираних Закона о јавним набавкама условљавају планирање повећаног обима добара и услуга чије се набавке због дужине поступака или рокова испоруке морају покренути у години која претходи години у којој се радови изводе (односно у 2015. г. за радове планиране у 2016. г.),
- одредбе Закона о отклањању последица поплава у РС и његових подзаконских аката (Уредби о утврђивању државног програма обнове) имаће се у виду током спровођења програма санације последица поплава у ЈП ЕПС.

При утврђивању обима и динамике радова пошло се од сагледавања укупног стања постројења, анализе и процене степена реализације прошлогодишњег програма ремонта и санација, као и текућег одржавања, могућности обезбеђења финансијских средстава и потребног времена за припрему и реализацију планираних послова као и неопходности да се производњом из властитих капацитета у што већој мери задовоље билансне потребе за електричном енергијом. Такође је уважено опредељење да се плански застоји појединих електроенергетских и рударских капацитета ради ремонта сведу на што мању меру, водећи рачуна о неопходним техничким захтевима, да би се избегли поремећаји у функционисању ЕЕС и снабдевању потрошача електричном енергијом и угљем и повећао обим производње и продаје.

И поред значајних активности на превентивном одржавању и спровођењу програма дијагностичких испитивања стања постројења, због старости појединих постројења и преосталог радног века, неопходно је планирати набавку капиталних резервних делова и кључних елемената постројења како би се у случају квара избегли дужи неплански застоји.

Веома је важно да се достигнути ниво расположивости опреме и постројења, задржи и у наредном периоду, а што се постиже редовним циклусима планског одржавања са већим обимом радова у такозваним „капиталним ремонтима“.

Циљеви текућег одржавања у 2015. г. су интензиван рад на сталном утврђивању и праћењу стања постројења путем редовних превентивних прегледа и разних метода дијагностике, сервисирања, спровођење мањих превентивних радова на постројењима, благовремена анализа уочених поремећаја и предузимање неопходних корективних мера у погодном тренутку. У случајевима изненадних отказа постројења (кварови), организоваће се што бржа санација кварова и враћање постројења у стање да могу да извршавају све захтеване функције.

У 2015. години планирани су капитални ремонти на 3 термо блока:

- Капитални ремонт блока ТЕНТ А2,
- Капитални ремонт блока ТЕ Костопац А2,
- Капитални ремонт ТЕ Морава са значајним радовима на турбини и котлу и са заменом електрофилтера.

У хидроелектранама су предвиђене следеће реконструкције, односно капитални ремонти:

- ХЕ Ђердап 1 А1 (176,3 MW)
- ХЕ Зворник А1 (23,2 MW)
- ХЕ ЂЕРДАП 2 (2x27 MW)

За 2015. су планирани следећи продужени ремонти:

- 2 термо блока (ТЕНТ А5 и ТЕНТ Б2)
- 3 хидроагрегата (А2 и А3 у ХЕ Врла 1 и А1 у ХЕ Врла3)
- ЖЕЛЕЗНИЧКИ ТРАНСПОРТ ПД ТЕНТ: ремонт пруге - замена шина, ремонт локомотива и вагона

Стандардни ремонти у трајању од 21 до 30 дана у 2015. години су планирани на:

- 12 блокова ТЕ
- 4 блока ТЕ-ТО
- 45 агрегата ХЕ (сви остали агрегати на којима се не изводе генерални и продужени ремонти)

У току 2015. врши се планирање одржавања и годишњих поправки према устаљеној усвојеној методологији. Половином маја услед великих падавина и енормног дотока воде потопљени су копови у РБ Колубари. Поље Д је потопљено у мањој мери, а копови Велики Црљени и Тамнава запад су потпуно потопљени. Велики део механизације такође потопљен и до данас се налази под водом. Од 6. августа 2014. површински коп Велики Црљени је поново у функцији и машине на том копу су саниране и ремонтване и отклоњене су последице поплаве. Највећи део механизације на Тамнави Западно поље је још увек под водом, и врше се припреме, набавка резервних делова и опреме да се након испумпавања воде приступи ремонту машина и њихово оспособљавање. Укупно време потребно за санацију је у уској вези са брзином испумпавања воде, и према плановима, санација машина би се вршила сукцесивно како се исте ослобађају од воде. На површинском копу Дрмно у ТЕ КО Костолац, су се догодила два поплавна таласа која су угрозила производњу угља. На копу Тамнава Западно Поље динамика ремонтних и санационих радова ће се изводити према посебним термин плановима узимајући у обзир све релевантне чиниоце, а као најважнији су: брзине испумпавања воде са копа, динамика набавке опреме потребне за санацију, динамика уградње нове опреме.

На основу урађене анализе, а узимајући у обзир: план и степен остварења плана одржавања за 2014. годину до 30.09.2014. године, учешћа вредности основних средстава појединих привредних друштава у укупном износу основних средстава свих привредних друштава, актуелно стање електродистрибутивне мреже, ниво губитака у мрежи и регистрована критична места, стручну и кадровску оспособљеност, као и укупно економско-финансијско стање ПД за дистрибуцију електричне енергије, утврђен је основни обим и садржај послова на одржавању објеката за 2015. годину, чијом реализацијом треба обезбедити одговарајући ниво сигурности и ефикасности функционисања електродистрибутивних објеката, побољшање напонских прилика, као и смањење губитака у мрежи.

Основни обим и садржај који се реализује је:

- На трансформаторским станицама 110/х, 35/х и (20)10/х kV
- На водовима 110 kV, 35 kV, 10/20/ kV и мрежама 0.4 kV
- На средствима за опслуживање ЕЕО у ЕД

Одржавања информационо комуникационе опреме ЈП ЕПС и зависних привредних друштава је део посебног Програма одржавања управљачких, информационих и пратећих технолошких система.

За реализацију Програма одржавања за ЈП ЕПС и зависна привредна друштва за 2015.г. планирана су финансијска средства у износу од 33.133 мил. динара.

Детаљније у прилогу 8

5.2. План инвестиција

Измене и допуне Плана инвестиција ЈП ЕПС за 2015. годину предвиђају да се инвестиционе активности приоритетно усмере на одржавање достигнутог нивоа производње и наставак активности које треба да омогуће повећање и сигурност производње електричне енергије, сигурност снабдевања потрошача, унапређење заштите животне средине, као и на оклањање последица од поплава из 2014. године чије се финансијске последице осећају и у 2015. години.

Приликом израде Измена и допуна ГПП за 2015. годину у групи ЕПС су:

1. сагледане све могуће интерне мере и на основу тога сагледан могући обим смањења планираних трошкова и инвестиција у току на ниво који обезбеђује извршење ЕЕБ
2. процењени су обим штета, трошкови отклањања последица и временски оквир за сагледане активности за оспособљавање и стављање у функционални рад оштећених објеката.

Да би се ово остварило, изузетно је важно да се заједно са наставком ревитализација хидроелектрана и термоелектрана, убрзано настави са активностима израде планске документације и потребне пројектне документације у циљу отварања заменских капацитета, с обзиром на то да је производња угља постала лимитирајући фактор производње електричне енергије у термоелектранама, затим развојем, модернизацијом и аутоматизацијом дистрибутивне мреже ради смањења техничких и нетехничких губитака.

Организационе промене и актуелизација спровођења процеса корпоративизације, даље отварање тржишта електричне енергије, утицај започињања процеса преговора са ЕУ на ЈП ЕПС, представљају додатне активности у односу на раније годишње планове, за чији је иницијални период спровођења потребно определити средстава.

Поред намере да се, колико је то могуће, избегне додатно задуживање ЕПС-а, Измене и допуне Плана инвестиција имају за циљ спровођење само неопходних активности, са рестриктивним сопственим средствима. Како реалне потребе привредних друштава и дирекција ЈП ЕПС премашују очекивана расположива средства, инвестиционе активности у 2015. години су приоритетно усмерене на спровођење већ започетих инвестиционих пројеката, очување сигурности снабдевања електричном енергијом и одржавање нивоа поузданости рада електроенергетског система.

Процењујући укупно стање и ограничења, очекиване краткорочне и дугорочне ефекте појединих улагања, као и могуће последице настављања застоја у инвестирању, сагледан је обим приоритетних активности за које су обезбеђена или се процењује да би, у оквиру учињених претпоставки, у току 2015. године могла бити обезбеђена средства из сопствених и екстерних извора. Приоритетним се сматрају улагања у следеће:

- активности на санирању последица поплава које су се дешавале у периоду од маја закључно са септембром 2014. године
- реализација започетих активности у 2014. години, чији је наставак реализације предвиђен и у 2015. години, и то првенствено проистеклих из већ уговорених зајмова
- наставак експропријације и пресељење насеља Вреоци
- отклањање последица од поплава, ревитализација постојећих рударских капацитета и набавка недостајуће рударске опреме за ПК Тамнава Запад за достизање пројектоване производње угља од 12 милиона тона годишње.
- рударско грађевински радови на санацији клизишта, измештањима далековода
- наставак активности на набавци система за контролу и управљање квалитетом угља у западном делу колубарског басена
- набавка недостајуће рударске опреме (БТО систем) за ПК Поље Ц за повећање производње на откривци и стварање услова подизање производње угља са 2 мил. тона годишње на 5 мил. тона годишње
- наставак активности на измештању инфраструктурних објеката у функцији отварања и рада ПК Поље Ц и ПК Поље Е
- стварање услова за отварање ПК Поље Г,
- отклањање последица поплава, ревитализација рударске опреме и набавка недостајуће опреме за ПК Дрмно,
- изградња објеката и набавка опреме за одбрану ПК Дрмно од вода,
- активности на котловском постројењу и турбини ТЕНТ А2
- ТЕНТ А3, гарантна испитивања везано за емисију азотних оксида која мора да буде мања од 200 mg/Nm³
- радови на ревитализацији турбине и електрофилтера на ТЕ Морава
- завршетак оптимизације на блоку ТЕНТ А5 у циљу постизања емисије азотних оксида која мора да буде мања од 200 mg/Nm³,
- наставак започетих активности на рехабилитацији и модернизацији ТЕНТ Б
- почетак извођења радова за пројекат одсумпоравање димних гасова и покретање послова на изградњи пристаништа и индустријског колосека
- почетак реализације пројекта Друга фаза пакет пројеката Костолац Б, по ступању уговора на снагу, који се односи на изградњу новог блока ТЕКО Б3 од 350 MW и набавке опреме за повећање производње угља са 9 милиона тона на количину угља за задовољавање потреба новоизграђеног блока (до 12 милиона тона годишње). Средства ЕПС-а ће бити усмерена на набавку опреме и на активности одводњавања, ради одржавања производње угља на ПК „Дрмно“ од 9 мил. тона годишње,
- завршетак реализације пројекта Реконструкција система за отпепељивање на ТЕКО А,

- почетак реализације пројекта Реконструкција система за отпепељивање на ТЕНТ А,
- наставак активности на пројекту Одсумпоровање димних гасова на ТЕНТ А3-А6
- наставак ревитализације ХЕ Ђердап 1 агрегат А1, одржавање приобаља
- наставак ревитализације Власинских ХЕ
- наставак реализације пројекта ревитализација ХЕ Зворник,
- припремне активности за ревитализацију ХЕ Потлећ
- изградњу нових дистрибутивних ЕЕО и реконструкцију, модернизацију, проширење постојећих дистрибутивних ЕЕО,
- потребна средства у смислу оперативних припрема и трошкова за реконструкцију, модернизацију, проширење и аутоматизацију ТС110/х kV од ЕМС-а,
- развој мерне инфраструктуре у смислу замене мерних уређаја код постојећих купаца и стварање услова за управљање и контролу потрошње електричне енергије,
- даљи развој информационих система, интеграција постојећих решења у циљу унапређења пословања Електропривреде Србије у целисти,
- покретање нових пројеката из области ОИЕ,
- покретање припремних активности за предвиђене радове у 2016. години.

Укупна планирана потребна средства за инвестиције у годишњем плану пословања за 2015. годину су 112.831 милиона динара, од чега је 95.314 милиона динара планирано за плаћање у 2015. Износ од 9.901 милиона динара намењен је санирању последица поплава. Од укупно планираних потребних средстава ЕПС у износу од 59.9 милиона динара за плаћање је планирано 42.431 милиона динара.

Детаљније у прилогу 9

5.3. План набавке основних средстава

Планом набавки основних средстава за 2015.г. сагледане су потребе за набавке потребних основних средстава (алати, мерни уређаји, транспортна средства, информатичка и телекомуникациона опрема и сл.) за ЈП ЕПС и зависна привредна друштва, који нису садржани у програмима инвестиција, а у функцији су реализације ЕЕБ за 2015.г., у износу од 2.578,2 мил.дин.

Део плана набавки транспортних средстава, који се односи на набавку путничких аутомобила, ће се реализовати само уз претходну сагласност у складу са Упутством за израду ГПП за 2015. годину Владе Републике Србије.

Детаљније у прилогу 10

5.4. План унапређења и заштите животне средине

У последњих неколико година ЈП ЕПС спроводи значајне активности у области унапређења заштите животне средине.

Код термоенергетских објеката у ред најзначајнијих активности спадају: промена транспорта пепела и шљаке, одсумпоровања димних гасова, денитрификација, реконструкција електрофилтера, пречишћавања отпадних вода, управљање отпадом и др.

Код површинских копова планира се да поново почне рекултивација одлагалишта јаловине. У том контексту у оквиру НИР- а изучаваће се питање увођења селективног откопавања хумуса, очувања и коришћења за рекултивацију оштећених површина земљишта као и увођење нових биљака са значајним енергетским потенцијалом и биљака са потенцијалом за ремедијацију земљишта.

Код хидроенергетских објеката, актуелизоваће се база података за стабилност терена у зони утицаја хидроелектрана, планирано је увођење пилот модела за управљање квалитетом воде и седимента, као и утврђивање загађења ђердапских акумулација у укупном загађењу реке Дунав на територији Републике Србије а посебно загађења Дринско-лимских акумулација.

Код електродистрибуција, планира се складиштење и отпремање за прераду старог трансформаторског уља и активности на санацији и замени трансформатора пуњених РСВ уљима као и активности на сагледавању

инфраструктуре за управљање отпадом. У току 2015.године, посебна пажња ће бити посвећена питањима заштите животне средине и испуњењу законских захтева.

Дефинисане су обавезе привредних друштава, везане за планирање и спровођење мера заштите којима се спречава или минимизира утицај активности предузећа на животну средину.

Послови који се предвиђају Планом, у одговарајућој неопходној мери прате и захтеве законодавства ЕУ из области заштите животне средине. Значајне обавезе намеће и неопходност сарадње са међународним институцијама, пре свега финансијским, које захтевају испуњење захтева прописа Европске уније и Комисија Уједињених нација.

Детаљније у прилогу 11

5.5. Програм унапређења интегрисаних система менаџмента

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ – ЕПС Група, послује као јединствен уређен систем, усклађен са светским стандардима квалитета. Континуираним усавршавањем начина пословања и рада уз употребу адекватних алата система менаџмента остварују се Пословне политике и постављени циљеви.

Пословање ЕПС Групе утемељено је на инфраструктури квалитета, односно имплементацији међународних стандарда и примени захтева законске и техничке регулативе, и обезбеђује правовремено прилагођавање компаније тржишту и захтевима међународних институција, надлежних државних органа и окружења, те тако успоставља смернице за профитабилну и добру пословну праксу у ЕПС Групи.

У наредној години планирају се послови на уједначавању ове праксе у ЕПС Групи. У склопу реорганизације и корпоративизације планирано је успостављање униформне позиције и структуре свих организационих делова који се баве овим пословима у ЕПС Групи према усвојеном моделу, што представља предуслов за централизацију функције IMS у Групи, како би ефикасно и ефективно реализовали дефинисане циљеве квалитета и пословања, и остварили очекиване пословне резултате. Таква организациона промена у оквиру ЕПС групе налаже правовремено предузимање свеобухватних анализа, како би на бази чињеница дефинисали обим, структуру и ниво креирања и успостављања нових процеса.

Усклађивање и унапређење ће обухвати захтеве који се односе на циљеве, политике, уједначавање критеријума оцено аспеката, комуникацију између ЈП ЕПС и ПД, идентичан приступ законској и подзаконској регулативи, при чему је примарни циљ да уредимо процесе и активности који се одвијају између дирекција ЈП ЕПС и ПД и ускладимо документацију система менаџмента.

Повећање учинка и постизање уштеда на свим нивоима пословања постало је императив који ћемо остварити јасно дефинисаним и разграниченим одговорностима и овлашћењима носилаца активности у свим пословним процесима, као и праћењем, мерењем и анализом резултата и благовременим дефинисањем и спровођењем превентивних и корективних мера.

Реализацијом ових активности и имплементацијом захтева ISO стандарда у ЕПС Групи створићемо предуслове да благовремено препознамо прилике и могућности, избегнемо ризике и тако управљамо процесима са крајњим циљем остварења очекиваних резултата које су дефинисале заинтересоване стране. На овај начин ће оптимизација перформанси процеса и побољшања праћења и анализе успешности пословања, довести до испуњења постављених циљева система менаџмента, као и компанијских циљева.

Детаљније у прилогу 12

6. Програм унапређења односа са јавношћу

Тржиште електричне енергије је у потпуности либерализовано од 1.1.2015.г., а „Електропривреда Србије“, преко своје ћерке фирме „ЕПС Снабдевање“, сада је само један од учесника на тржишту. Губитак монополског положаја и у последњем сегменту тржишта захтева да комуникација са свим јавностима и маркетиншке активности буду на још вишем нивоу. Афирмација пословних циљева и остварених резултата, као и обраћање купцима који имају могућност да бирају снабдевача биће предмет свакодневних планираних активности Послова односа с јавношћу у циљу стварања позитивног публицитета о систему Електропривреде Србије.

ЕПС Група пролази кроз процес сложене трансформације са циљем да постане корпоративни лидер у региону и озбиљан играч на енергетском тржишту Европе. Као и код сваке промене овог обима, неопходна је добро планирана и уиграна стратегија ангажовања заинтересованих страна. Императив је да се интерне и екстерне заинтересоване стране информишу о циљевима компаније и корацима које предузима како би поменуте циљеве остварила. Компанија мора да добије потпуну сагласност кључних заинтересованих страна, које не само да треба да имају јасну представу о неопходности промена, већ морају и да подрже компанију у тим процесима.

Главне заинтересоване стране као што је Влада Србије са свим државним органима, Европска Унија са припадајућим институцијама, политичке странке у Србији, локалне самоуправе и друга политичка јавност, локални и регионални медији, финансијске институције, стручна јавност и цивилни сектор, пословни партнери, синдикат и запослени, а пре свега грађани Србије, који су такође и купци, морају добро да разумеју стратегију трансформације компаније. Важно је да буду ангажовани у ширем дијалогу о могућностима трансформације, као и проблемима и ограничењима која постоје на том путу, у циљу постизања консензуса око кључних питања, што је предуслов за успешан завршетак процеса.

ЕПС Група ће изградити Стратегију унапређења односа са заинтересованим странама, из које ће проистећи планови комуникација са сваком од кључних циљних јавности. Дијалог са кључним заинтересованим странама је основа за израду Стратегије унапређења односа са заинтересованим странама. Систематски приступ дијалогу заснован је на претходном мапирању и класификацији свих заинтересованих страна, као и на анализи ризика и плановима за смањење ризика за сваку категорију унутар заинтересованих страна.

Послови односа с јавношћу ЕПС Групе, у складу са својим надлежностима, координираће израду Стратегије унапређења односа са заинтересованим странама и бити задужени за израду одговарајућих планова комуникације који из ње проистичу, као и за њихову реализацију и евалуацију.

Детаљније у прилогу 13

7. Управљање људским ресурсима

Управљање људским ресурсима у 2015. години има за циљ да доприноси модернизацији и трансформацији ЕПС Групе у систем који се спрема за пословање у условима потпуне либерализације тржишта електричне енергије путем активности које ће бити усмерене на: одређивање оптималне организације, броја и структуре запослених, развој савременог начина руковођења у складу са захтевима савременог пословања и конкуренцији, дефинисање мерила за показатеље успешности и остваривање утврђених циљева, увођење адекватног система награђивања запослених, развој знања и вештина запослених, подизање мотивације запослених, стандардизацију пословних процеса и појединачних аката на нивоу ЕПС Групе, увођење процедура рада на нивоу ЕПС Групе, безбедан рад свих лица која учествују у радним процесима у ЕПС Групи.

За пословање Електропривреде Србије је врло битно да се обезбеди задржавање квалитетних стручњака. То је дугорочно могуће постићи једино одговарајућим зарадама, увођењем адекватног система награђивања запослених и стварања што бољег амбијента за развој каријере, пре свега руководећег кадра. Примена одредби Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору је довела до смањења распона у коме се одређују основне зараде и укидања непосредне везе између зараде и сложености, одговорности и услова рада радног места, што се највише одражава на запослене који обављају кључне послове. У таквим околностима, најспособнији и најпродуктивнији део запослених тражи и налази боље могућности за своје радно ангажовање, док ограничена могућност пријема нових лица до краја 2015. године онемогућава адекватно и благовремено занављање и попуну кључних радних места услед одласка запослених у пензију. Имајући све наведено у виду Управљање људским ресурсима ће у 2015. години предузети све законом омогућене активности како би се решио проблем неадекватних зарада за запослене на руководећим радним местима, као и обезбедило да Влада РС закључком утврди да ЈП ЕПС и сва зависна привредна друштва имају положај учесника на тржишту електричне енергије који имају конкуренцију у смислу одредби Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, те да по том основу буду изузети од примене Закона.

У току је измена организационе структуре ЈП ЕПС и Правилника о организацији и систематизацији послова и прилагођавање организационе структуре свих зависних друштава организационој структури матичног друштва. У складу са изменама Статута ЈП ЕПС и оснивачких аката зависних привредних друштава у току 2015. године

сви пословни процеси који се одвијају у области људских ресурса биће дефинисани процедурама на нивоу ЕПС Групе, што ће обезбедити једнообразно поступање у Групи.

У циљу формирања јединствене базе података у току је пројекат: Имплементација SAP HCM информационог система у ЕПС Групи. У складу са планом реализације пројекта, до краја 2015. сва привредна друштва прећиће на коришћење SAP HCM информационог система за управљање људским ресурсима и обрачун зарада. Резултат овог пројекта биће и унификација свих пословних процеса и појединачних аката на нивоу ЕПС Групе.

Као приоритетна активност започето је преиспитивање свих ризика у радним процесима и дефинисање одговарајуће организационе структуре као оквира за целовито и конзистентно управљање безбедношћу и здрављем запослених према јасно дефинисаним процедурама, које ће бити дефинисане на нивоу ЕПС Групе, за све процесе рада у којима постоје повећани ризици за запослене и кориснике услуга ЕПС Групе. У наредном периоду треба установити и примењивати јединствене критеријуме при процени ризика, пратити, контролисати и санкционисати све случајеве одступања. Афирмација стручног и аналитичког приступа у овој области обухвата предупређивање свих до сада препознатих ризика, препознавање и елиминацију потенцијалних ризика, анализу разлога боловања, сагледавање свих резултата периодичних лекарских прегледа, спровођење образовања о заштити здравља и безбедности на раду и указивање прве помоћи кад год је она потребна. ЕПС Група ће и у 2015. години наставити са решавањем објективних потешкоћа у ангажовању инвалида рада који више не могу да обављају послове своје струке и нивоа образовања.

Управљање људским ресурсима ће се у наредном периоду фокусирати на препознавање и афирмацију организационих и управљачких приоритета у процесу модернизације ЕПС Групе. Као један од првих корака спроведен је пројекат Увођење модела компетенција и процена компетенција руководиоца средњег и вишег нивоа у ЈП ЕПС и зависним привредним друштвима. На основу извршених анализа, дефинисане су компетенције за свако руководеће радно место, а резултати тестирања су указали у ком правцу ће се спроводити активности на развоју запослених у 2015. години. Такође, добијени подаци користиће се при селекцији потенцијалних кандидата за руководећа радна места.

Детаљније у прилогу 3

8. Пословни информациони систем

Имајући у виду усвојене стратешке документе ЕПС групе, посебно у области ИКТ, правце развоја ИКТ у свету и окружењу, пре свега у електропривредним компанијама, промене пред којим се налази ЕПС у смислу реорганизације пословања у условима отвореног тржишта електричне енергије (ЕЕ), суштинског почетка процеса реструктурирања и корпоративизације ЈП ЕПС и зависних привредних друштава, фокус активности на унапређењу ИКТ ће бити на следећем:

- Наставак имплементације SAP ERP система као базични пословни информациони систем у све организационе делове према стратешкој мапи пута имплементације (друга фаза),
- Пуна имплементација SAP HR модула за управљање организацијом, кадровима и обукама и обрачун зарада на нивоу ЕПС групе
- Формирање јединственог информационог система за обрачун и наплату ЕЕ за ЕПС снабдевача и оператора дистрибутивног система по моделу физичког раздвајања и са платформом за тржишну комуникацију
- Реализација прве фазе ЕПС метеринг пројекта развоја дистрибутивне мреже кроз имплементацију система за мерење и обрачун електричне енергије базираног на паметним бројилима и АМИ/МДМ инфраструктури
- Покретање набавке и почетак реализације јединственог система за управљање односима са купцима на нивоу ЕПС групе
- Обједињена набавка лиценци и услуга одржавања Microsoft софтверских производа, уз дефинисање нових профила корисника, и реализација услуга и сервиса у систему ЕПС Групе по Microsoft стандардима
- Централизација и обједињавање набавке лиценци и услуга подршке за Oracle софтверске производе у комбинацији са консалтинг услугама имплементације нових производа,
- Проширење и надоградња јединственог Дата центра ЕПС групе, као и формирање и опремање DisasterRecovery локације

- Реализација пројекта унапређења ИТ инфраструктуре који у првој фази обухвата ЈП ЕПС, ПД ЕПС Снабдевање и ПД Електросрбија, и који подразумева изградњу јединственог корпоративног домена, јединственог Exchange система за размену електронске поште и креирање приватног „рачунаског облака“
- Изградња DWDM/OTN систем преноса кроз реализацију прве фазе која ће обухватити привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије
- Унапређење, проширење и консолидација постојећих ТК мрежа кроз upgrade NMS prenosnog SDH система и ширење приватне IP телефонске мреже на ПД „Југоисток“, ПД „Центар“ и ПД „ЕДБ“ која нису тренутно обухваћена
- Почетак имплементације и увођења јединствене политике сигурности и безбедности ИС у систему ЕПС Групе
- Пуна имплементација информационог систем за подршку трговини електричном енергијом.
- Један од континуалних ангажмана биће наставак подршке процесима организације и координације активности из домена ДИКТ везаних за успешан и ефикасан рад ПД „ЕПС Снабдевање“
- Наставиће се успостављање система давања сагласности за све набавке из области ИКТ, у сарадњи са Дирекцијом за управљање и контролу набавки, што омогућава виши степен унификације и економичности набавки у овој области
- Снажна координација активности и наменска едукација у оквиру ИКТ функције ЕПС групе, посебно у успостављању вертикализованог корпоративног ИКТ сервиса
- Наставак имплементације прелазног концепта ПД „ЕПС Снабдевање“ у ИКТ домену
- Наставиће се са процесима препознавања компетенција у привредним друштвима, додатно ће се унапредити однос са ПД „Центар“ на додатним инсталацијама за потребе јединственог Дата центра, као и ПД „Електросрбија“ и ПД „Југоисток“ на пословима за потребе ЕПС Снабдевања
- Како је у 2014. извршено повезивање свих привредних друштава преко телекомуникационе мреже ЕПС-а, наставиће се са планским и ограниченим ширењем ТК система ЕПС на огранке ПД и до сада неповезане производне објекте.

И поред повећаног обима активности и ангажовања сарадника у ЕПС групи у области информационо-комуникационих технологија, неопходно је и у наредном периоду наставити са још интензивнијим активностима. Посебна пажња ће бити посвећена ИКТ подршци формирања Оператора дистрибутивног система (ОДС). Реализација свих додатних активности захтеваће и анализу постојећих и потребних кадровских ресурса.

Детаљније у прилогу 20

9. План финансијског резултата

План финансијског резултата ЈП ЕПС-а и зависних привредних друштава сачињен је по привредним друштвима, по делатностима и консолидовано на нивоу ЕПС-а.

Финансијски резултати за 2015.г. планирани су на основу датих претпоставки (из тачке 2. овог Плана) планираног обима производње и пласмана електричне енергије и других производа, посебних програма, и обавеза које проистичу из важећих законских прописа.

Ако Јавно предузеће исказе добит, по усвајању финансијских извештаја, она се може распоредити на покриће губитака пренесених из ранијих година, за резерве, а део добити се усмерава Републици као Оснивачу Јавног предузећа и уплаћује се у прописаном проценту и на прописани рачун за уплату јавних прихода у складу са законским прописима.

Уколико постоје расположива средства део добити се може расподелити запосленима у Јавном предузећу на име учешћа у добити у складу са колективним уговором.

Ако се годишњим финансијским извештајем утврди да је Јавно предузеће пословало са губитком тај исказани губитак, односно губитак пренесен из ранијих година, може се покрити из нераспоређене добити из претходних година или на други начин који се утврди одлуком о начину покрића губитка у складу са законом.

Одлуке о расподели добити и о начину покрића губитка доноси Надзорни одбор уз сагласност Владе у складу са Законом о јавним предузећима, Оснивачким актом и Статутом ЈП ЕПС.

А. Биланс Успеха

I. Пословни приходи

Пословни приходи су утврђени на основу планираног обима производње и пласмана електричне енергије, угља за индустрију и широку потрошњу, топлотне енергије и технолошке паре и других производа и услуга по актуелним ценама.

Детаљније у прилогу 14

Приход од електричне енергије износи 215.382 мил.дин. и утврђен је на основу електроенергетског портфела, тарифних ставова за испоруку електричне енергије за јавно снабдевање, цена из уговора за квалификоване купце и тржишних цена.

Приход од угља за индустрију и широку потрошњу (4.118 мил.дин) утврђен је на бази планираних испорука из биланса угља и актуелних цена угља. Билансом производње угља за 2015. годину детаљно су утврђени сви елементи производње и продаје угља.

Приход од топлотне енергије и технолошке паре (2.782 мил.дин.) утврђен је на бази планираних испорука и актуелних цена.

Инвестиције за сопствене потребе (3.524 мил.дин.) утврђене су имајући у виду вредност која ће бити остварена активирањем или потрошњом робе, производа и услуга за сопствене потребе.

Приход од донација и субвенција (2.769 мил.дин.) планиран је по основу активирања опреме и резервних делова по добијеним донацијама у ранијим годинама и по основу учешћа купаца електричне енергије у изградњи електродистрибутивне мреже.

Остали пословни приходи (8.073 мил.дин.) укључују продају осталих производа и услуга, приходе од закупнина, приходе од продаје пепела, приходе од превоза железницом и друго. Опредељујући утицај на ниво ових прихода имају приходи који ће настати од префактурисања трошкова подизвођача по основу улагања у рехабилитацију блока Б1, изградњи пристаништа и железничке пруге извођачу радова China Machinery Engineering Corporation, Кина (СМЕС) у ПД ТЕКО Костолац у износу од 3.733 мил.дин.

Економски односи између ЈП ЕПС-а и зависних привредних друштава и између привредних друштава међусобно, регулисани су Критеријумима за утврђивање трансферних цена.

Детаљније у прилогу 15

II. Пословни расходи

Планирани расходи су утврђени полазећи од производних планова, посебних програма, обавеза које проистичу из важећих законских прописа и уговорених обавеза, уважавајући принцип рационалног пословања.

Електрична енергија: Набавка електричне енергије (27.131 мил.дин.) је за 17% мања у односу на процену за 2014. годину.

Преносни систем: Међусобни економски односи између ЈП ЕПС-а и ЈП ЕМС-а су планирани у складу са енергетским величинама исказаним у Електроенергетском билансу за 2015. годину уз примену важећих цена за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије.

Материјал и гориво: Трошкови материјала и горива утврђени су за производњу електричне енергије, угља, топлотне енергије и технолошке паре, остале производе и услуге, полазећи од стандарда и норматива, ЕЕБ, Биланса производње угља и осталих производних планова.

Гориво и гас: Трошкови течног горива и гаса су утврђени у складу са планираним обимом производње електричне енергије из термоелектрана, нарочито ТЕ-ТО и производње топлотне енергије и технолошке паре, планираног специфичног утrophка горива и процењених цена горива у 2015. години.

Угаљ: Услед планиране мање производње угља у ПД РБ Колубара, планиран је увоза угља у износу од 1,7 мил.тона и набавка угља за потребе ТЕ Морава у износу од 183 хиљада тона из јамских рудника, а на бази актуелних цена угља и трошкова превоза.

Одржавање: Трошкови одржавања су планирани за 2015. годину у износу од 33.133 мил.дин. и утврђени на основу посебног програма који је саставни део Годишњег програма о изменама и допунама ГПП за 2015. и обухватају и трошкове за отклањање штета насталих услед поплава током 2014. године.

Амортизација: Амортизација је планирана на основу процењене вредности основних средстава на дан 31.12.2014.г. уз примену амортизационих стопа изведених из процењеног века трајања средстава, и предвиђених ефеката корекција амортизације по основу набавке и отписа средстава.

Осигурање: Осигурање је планирано на основу претходних уговора и процењене висине премије.

Резервисања: Планом су предвиђена резервисања за отпремнине и јубиларне награде у складу са МРС 19.

Трошкови запослених: План трошкова зарада за 2015.г. је урађен у складу са политиком зарада која је утврђена за јавна предузећа.

План зарада је утврђен полазећи од планираног износа зарада за децембар 2014.г. (умањеног за 1%) и у складу са Посебним колективним уговором („Сл.гласник РС“ број 15 од 06.02.2015. године), уважавајући одступања у 2015.г. у односу на 2014.г. као што су - могући број радних сати по месецима, распоред државних и верских празника и др.

Остали трошкови запослених су планирани у складу са Посебним колективним уговором и другим актима који регулишу ову област, као и законским прописима.

Исплата зарада ће се вршити у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Законом о максималној заради у јавном сектору и другим законским прописима.

Распоред масе зарада по привредним друштвима је планиран на основу утврђене масе коефицијената послова и планираног обима увећања и накнада зарада у складу са Посебним колективним уговором и важећим законским прописима.

Детаљније у прилогу 16

Обавезе према држави: Обавезе према држави (порез на имовину, накнада за коришћење минералних сировина, накнада за заштиту животне средине, накнада за коришћење и заштиту вода и др.) планиране су у складу са важећим законским прописима и планираним условима привређивања и приспелим решењима надлежних органа за 2015.г.

Остали пословни расходи: Остали пословни расходи су планирани у износу од 25.471 мил.дин., а утврђени су на основу сагледаног потребног обима услуга и радова. Опредељујући утицај на ниво ових расхода имају услуге предузећа која су се издвојила из ЕПС-а (кроз трошкове обезбеђења и заштите објеката, трошкове услуга на изради учинака, трошкове одржавања административних и других непроизводних објеката, трошкове услуга читавања бројила...) као и ангажовање омладинских задруга, закупнине помоћне механизације, ПТТ услуге, банкарске услуге и платни промет, судски трошкови, комуналне услуге, транспортни трошкови, трошкови репрезентације, трошкови заштите животне средине, стручно образовање и друго. У оквиру ових расхода налазе се и расходи по основу улагања у рехабилитацију блока Б1, изградњу пристаништа и пруге (изградња наведених инвестиција (пристаниште и железничка пруга и део инвестиције рехабилитација блока Б1) су у надлежности ПД „ТЕ-КО Костолац“) које ће бити префактурисане од стране ЕПС-а, а на основу фактурисања СМЕС-а у износу од 3.733 мил.дин. За исти износ (3.733 мил.дин.) увећани су и остали пословни приходи. У оквиру осталих пословних расхода планирани су и трошкови везани за управљање енергетским субјектом. Планирано је да се у складу са Колективним уговором, обезбеде средства за финансирање активности Фонда солидарности, као и здравствена заштита и превенција запослених, што је такође трошак у склопу осталих пословних расхода.

Трошкове који су планирани на позицијама: репрезентације, спонзорства, донације и друге сличне намене, накнаде по уговору о делу, по ауторским хонорарима, по уговору о привременим и повременим пословима и накнаде физичким лицима по основу осталих уговора ће се реализовати у складу са Упутством за израду ГПП за 2015. годину Владе Републике Србије, односно умањени за одговарајући проценат.

III. Пословни резултат

Годишњим програмом о изменама и допунама ГПП за 2015. годину планиран је позитиван резултат из пословних односа у износу од 11,6 млрд. динара.

IV. Приходи и расходи од финансирања

Приходи од финансирања планирани су у износу од 11,0 млрд.дин. и углавном се односе на приход од камата и приход од позитивних курсних разлика.

Расходи финансирања су планирани у износу од 11,6 млрд.дин. и њихово кретање је условљено негативним курсним разликама које су проистекле из нивоа задужености ЕПС-а и предвиђеног раста девизних курсева.

V. Остали приходи и расходи

Остали приходи: Остали приходи су планирани у износу од 3,8 млрд.дин. а опредељујући утицај на ниво и кретање ових прихода има планирана наплата потраживања из ранијих година.

Остали расходи: Остали расходи су планирани у износу од 36,2 млрд.дин. Највећим делом се односе на исправку вредности потраживања, накнаде запослених у ЈП са Косова и Метохије и финансирање дела осталих активности ових ЈП која нису покривена из других извора, губитке по основу расходовања основних средстава, стручно усавршавање, спонзорство, донације, хуманитарне потребе, радничко спортске игре.

Детаљније у прилогу 17

У осталим расходима планирана су средства за пословање ЈП са КиМ од 5.968 мил. дин. и то:

- 5.868 мил.дин. за накнаде зарада запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија ,
- Поред накнада зарада запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија планирани су и други неопходни издаци за финансирање дела активности ових јавних предузећа у износу од 100 мил.дин.

Накнада зарада запослених у ЈП са територије АП Косово и Метохија је планирана у складу са политиком зарада која је утврђена за јавна предузећа. Накнаде зарада запослених у овим јавним предузећима су обрачунате и планиране према следећем:

- Запосленима који су радно ангажовани и живе ван подручја АП КиМ у складу са Посебним колективним уговором
- Запосленима који су радно ангажовани и живе на подручју АП КиМ зарада је увећана за 50%
- Запосленима који нису радно ангажовани у висини 60% зараде коју би остварили да раде.

VI. Укупни финансијски резултат:

Годишњим програмом о изменама и допунама ГПП за 2015. годину планиран је укупан негативан резултат од 21,2 млрд.дин., позитиван резултат из пословних односа од 11,6 млрд.дин., негативан резултат из финансијских односа од 0,5 млрд.дин. и негативан резултат из осталих односа од 32,3 млрд.дин.

Детаљније у прилогу 22

B. Биланс новчаних токова

Биланс новчаних токова је утврђен на основу елемената из планираног консолидованог биланса успеха ЈП ЕПС и зависних привредних друштава, плана инвестиција и измирења доспелих обавеза. Динамика наплате прихода од електричне енергије и осталих прихода планирана је у складу са планираном динамиком реализације, док су плаћања усаглашена са очекиваном динамиком измирења обавеза.

Наплата прихода

	Укупно
Електрична енергија за јавно снабдевање	93,0
Електрична енергија - квалификовани купци	93,0
Електрична енергија - Електрокосмет	10,0
Електрична енергија - комерцијална продаја	100,0
Угаљ за индустрију и широку потрошњу	95,0
Топлотна енергија и технолошка пара	93,0
Остали пословни приход	96,0

План прихода и расхода ЈП ЕПС и зависних привредних друштава за 2015. годину
(консолидовани биланс) (RSD 000)

1	2	3	4	5	Индекси		
					15	16	17
	ЕЛЕМЕНТИ	План 2014	Процена 2014	План 2015 по класификацији			
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	216.778.534	216.816.585	236.962.285	99	108	109
I.1.	Приход од електричне енергије	196.511.327	196.511.327	215.382.118	100	110	110
I.2.	Приход од уља за инд и широку потрошњу	3.306.263	2.229.748	4.118.017	67	125	185
I.3.	Приход од топлотне енергије и техн.паре	1.722.249	1.656.596	2.782.416	96	162	168
I.4.	Приход од приступа и кориш.дистрибутивног система	221.684	221.684	313.709	100	142	142
I.5.	Инвестиције за сопствене потребе	3.821.464	3.368.301	3.524.070	88	92	105
I.6.	Донације и субвенције	2.676.616	2.310.098	2.769.025	86	103	120
	- Влада РС	1.572			0	0	0
	- Иностране	1.166.106	931.608	1.293.676	80	111	139
	- Потрошачи и друго	1.508.938	1.378.491	1.475.349	91	98	107
I.7.	Остали пословни приходи	10.518.930	10.518.930	8.072.931	100	77	77
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	227.314.396	215.122.790	225.316.443	95	99	104
II.1.	Трошкови набавке електричне енергије	32.583.383	32.583.383	27.131.072	100	83	83
	- Набавка електричне енергије	17.130.882	17.130.882	12.997.526	100	76	76
	- Трошкови услуга ЕМС-а	15.452.501	15.452.501	14.133.546	100	91	91
II.2.	Трошкови материјала и горива	18.997.817	16.374.986	21.185.261	86	112	129
	- Трошкови материјала	4.463.172	3.574.667	3.911.499	80	88	109
	- Трошкови горива	14.534.645	12.800.319	17.273.762	88	119	135
	- Трошкови уља	7.303.996	7.303.996	8.160.588	100	112	112
	- Трошкови течнoг горива и гаса	7.230.649	5.496.323	9.113.174	76	126	166
II.3.	Одржавање	36.634.563	29.850.000	33.132.963	81	90	111
II.4.	Амортизација	37.937.140	37.937.140	38.827.656	100	102	102
II.5.	Трошкови запослених	57.621.425	55.394.152	61.841.515	96	107	112
	- Зараде	44.240.363	43.165.482	47.454.372	98	107	110
	- Доприноси на зараде на терет послодавца	9.752.141	9.195.855	10.467.592	94	107	114
	- Дневнице и путни трошкови	204.516	218.712	218.107	107	107	100
	- Остали трошкови запослених	3.424.405	2.814.103	3.701.445	82	108	132
II.6.	Осигурање	2.371.133	2.371.133	2.751.418	100	116	116
II.7.	Резервисања	3.730.766	3.730.766	4.054.805	100	109	109
II.8.	Обавезе према држави	10.450.693	10.461.839	10.921.131	100	105	104
	- Порез на имовину	1.213.065	1.128.029	1.165.334	93	96	103
	- Накнада за коришћење минералних сировина	1.577.766	1.735.431	1.888.967	110	120	109
	- Накнада за коришћење и заштиту вода	2.040.685	1.769.503	1.942.028	87	95	110
	- Заштита животне средине, накнаде	3.760.179	3.969.878	4.180.953	106	111	105
	- Грађевинско земљиште	28.429	28.429	0	100	0	0
	- Таксе	1.166.733	1.166.733	1.016.914	100	87	87
	- Остале обавезе према држави	663.837	663.837	726.935	100	110	110
II.9.	Остали пословни расходи	26.987.477	26.419.392	25.470.621	98	94	96
	- ПТТ услуге	1.563.513	1.438.608	1.642.793	92	105	114
	- Транспортни трошкови	260.647	260.647	315.997	100	121	121
	- Закупнине	646.767	646.767	734.984	100	114	114
	- Комуналне услуге	492.114	492.114	480.991	100	98	98
	- Банкарске услуге и платни промет	700.818	700.818	541.822	100	77	77
	- Трошкови репрезентације	201.615	186.634	74.653	93	37	40
	- Трошкови чланарина	621.458	621.458	746.709	100	120	120
	- Остали матер.расходи и остале услуге	22.500.546	22.072.346	20.932.671	98	93	95
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	12.820.459	12.820.459	11.083.521	100	86	86
III.1.	Приходи од камата	11.235.753	11.235.753	10.092.263	100	90	90
III.2.	Приходи од позитивних курсних разлика	1.423.393	1.423.393	419.207	100	29	29
III.3.	Остали приходи од финансирања	161.313	161.313	572.051	100	355	355
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	10.117.259	12.117.015	11.629.557	120	115	96
IV.1.	Камате	5.444.979	5.444.979	7.766.395	100	143	143
IV.2.	Негативне курсне разлике	4.066.764	6.066.520	3.260.928	149	80	54
IV.3.	Остали расходи финансирања	605.516	605.516	602.234	100	99	99
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	4.056.249	4.056.249	3.849.633	100	95	95
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	37.734.224	37.734.224	36.158.629	106	101	96
	Од чега ЈП са Косова и Метохије	6.051.081	5.427.207	5.968.321	90	99	110
A	УКУПАН ПРИХОД	235.655.242	235.693.393	251.895.240	99	107	108
B	УКУПНИ РАСХОДИ	273.165.879	264.974.029	273.104.629	97	100	103
A-B	Укупан финансијски резултат	37.510.637	31.280.636	21.209.190	0	0	0
II-III	Резултат из пословних односа	6.535.862	1.693.895	11.645.842	0	0	688
III-IV	Резултат из финансијских односа	2.703.200	703.443	546.036	26	20	78
II-VI	Резултат из осталих односа	31.671.975	33.677.975	32.308.996	0	0	0

План Новчаних токова ЈП ЕПС и зависних привредних друштава за 2015. годину (RSD мил.)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
I Приливи из пословања (1+2+3)	22.778	23.780	30.131	19.048	18.192	18.651	26.895	17.839	17.909	17.306	44.917	19.525	274.888				
1. Приливи од продаје робе и услуга	19.756	19.515	18.395	18.528	17.695	16.093	16.272	17.347	17.422	16.834	18.526	18.991	215.372				
- електрична енергија	18.232	17.993	17.092	17.269	16.501	15.213	15.432	16.339	16.203	15.689	17.410	17.749	201.122				
- угаљ за индустрију и широкотрошњу	294	287	314	333	333	57	210	325	497	497	459	306	3.912				
- топлотна енергија и технолошка пара	585	589	286	131	100	41	41	75	71	71	142	454	2.588				
- остали пословни приход	644	646	703	795	761	782	587	608	651	576	515	481	7.750				
2. Приливи од камата и хартија од вредности	549	542	515	520	497	458	465	492	488	472	524	534	6.055				
3. Кредити од пословних банака	2.471	3.723	11.222				10.159				25.866		53.441				
II Платња оперативних и других трошкова	21.281	20.382	18.957	10.798	15.454	14.628	13.987	14.616	14.217	14.864	19.825	17.523	202.394				
- Материјал и гориво	5.355	4.877	3.872	450	414	281	313	341	349	407	1.571	2.945	21.185				
- Набавка електричне енергије	2.406	1.275	1.088	695	1.264	909	960	1.204	1.008	1.019	1.074	1.020	13.923				
- Одржавање	3.097	3.118	3.272	3.478	2.545	2.780	1.995	1.897	2.067	2.092	1.782	1.936	30.061				
- Укупни трошкови запослених	4.732	5.243	4.933	5.265	5.481	5.183	5.251	5.458	5.046	5.253	5.348	5.183	62.376				
- Обавезе према држави	819	1.096	842	828	1.107	667	734	1.075	885	882	1.176	829	10.921				
- Порез на добит				1.533	96	96	96	96	96	96	96	96	2.300				
- Остали пословни расходи	2.356	2.355	2.353	2.353	2.351	2.348	2.348	2.351	2.350	2.349	2.354	2.355	28.222				
- Трошкови ЕМС-а	1.354	1.286	1.265	1.121	1.068	1.027	1.088	1.095	1.051	1.166	1.231	1.382	14.134				
- Камате	289	227	461	171	277	344	295	163	485	460	4.359	838	8.369				
- Набавка основних средстава	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	2.578				
- Трошкови за ЈП са Косова и Метохије	450	477	450	490	498	502	516	540	506	518	497	471	5.916				
- Салдо ГДВ	209	214	207	198	177	175	189	181	179	206	222	253	2.410				
III Салдо текућих прилива и плаћања (II-I)	1.497	3.398	11.174	2.249	2.738	3.923	12.899	3.223	3.692	2.442	24.961	2.002	72.475				
IV Измирење доспелих обавеза из претходног периода	551	438	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	989				
V Отплате по кредитима и зајмовима	1.209	896	2.079	612	1.146	1.488	1.238	569	2.203	2.077	28.290	3.982	45.799				
VI Месечни салдо плаћања текућих и старих обавеза	-276	2.084	9.095	1.638	1.551	535	11.860	2.654	1.149	565	-3.298	-1.990	-25.687				
VII Потребна средства за финансирање инвестиција	1.968	2.837	5.148	3.810	3.132	4.210	3.726	3.809	4.578	2.784	2.624	-1.725	-42.432				
VIII Укупан месечни салдо новчаних токова	-2.244	-773	3.947	-2.173	-1.581	-3.675	7.934	-1.255	3.089	-2.199	-6.022	-5.715	-16.745				
IX Укупан кумулативни салдо новчаних токова	25.995	23.751	22.978	26.925	24.752	23.171	19.498	27.430	28.175	23.085	20.887	14.965	9.250				

Биланс стања ЈП ЕПС и зависних привредних друштава за 2015. годину (RSD 000)

ПОЗИЦИЈА	31.12.2014.	31.12.2015.
АКТИВА		
A. СТАЛНА ИМОВИНА	935.892.709	992.259.348
I. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0	0
II. GOODWILL	0	0
III. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	3.704.795	3.809.795
IV. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА	925.494.902	981.981.541
1. Некретнине, постројења и опрема	924.783.681	981.270.320
2. Инвестиционе некретнине	406.783	406.783
3. Биолошка средства	304.438	304.438
V. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.693.012	6.468.012
1. Учешћа у капиталу	1.357.909	1.377.909
2. Остали дугорочни финансијски пласмани	5.335.103	5.090.103
B. ОБРТНА ИМОВИНА	146.997.041	128.025.965
I. ЗАЛИХЕ	29.462.860	27.112.860
II. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	111	111
III. КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА	117.534.070	100.912.994
1. Потраживања	86.041.898	86.165.747
2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	59.898	59.898
3. Краткорочни финансијски пласмани	4.235.352	4.235.352
4. Готовински еквиваленти и готовина	25.995.000	9.250.076
5. Порез на додату вредност и активна временска разграничења	1.201.922	1.201.922
IV. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0	0
В. ПОСЛОВНА ИМОВИНА	1.082.889.750	1.120.285.314
Г. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0
Д. УКУПНА АКТИВА	1.082.889.750	1.120.285.314
Е. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	48.586.494	48.586.494
ПАСИВА		
A. КАПИТАЛ	767.502.696	746.293.506
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	360.219.354	360.219.354
II. НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	0	0
III. РЕЗЕРВЕ	0	0
IV. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	551.886.521	551.886.521
V. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	20.235	20.235
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	730.355	730.355
VII. НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ	0	0
VIII. ГУБИТАК	143.893.059	165.102.249
IX. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0	0
B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	226.982.665	283.662.663
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	14.772.245	17.343.889
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	91.214.301	145.911.054
1. Дугорочни кредити	89.052.054	143.748.807
2. Остале дугорочне обавезе	2.162.247	2.162.247
III. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	120.996.119	120.607.119
1. Краткорочне финансијске обавезе	28.441.291	28.441.291
2. Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	0	0
3. Обавезе из пословања	60.272.166	59.283.166
4. Остале краткорочне обавезе	5.137.547	5.737.547
5. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода пасивна временска разграничења	27.145.115	27.145.115
6. Обавезе по основу пореза на добитак	0	0
IV. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	88.404.390	90.129.746
В. УКУПНА ПАСИВА	1.082.889.750	1.120.285.314
Г. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	48.586.494	48.586.494

10.Трговина и тржиште електричне енергије

Законом о енергетици („Службени гласник РС”, број 57/2011 и 80/2011), који је био на снази од 2011.г. до краја 2014.г. се поред осталог уређују циљеви енергетске политике. Њиме је настављен процес реформи енергетског сектора са циљем обезбеђења предуслова за развој и ефикаснији рад свих субјеката који обављају енергетске делатности према тржишним принципима пословања, као и усаглашавање овог закона са прописима Европске уније.

Електроенергетски сектор Републике Србија је део Енергетске Заједнице установљене по начелима Европских заједница, потписивањем (2005.г) и ратификацијом (2006.г) Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ) између Европске заједнице и земаља Југоисточне Европе и Привремене Мисије Уједињених нација на Косову у складу са резолуцијом 1244 Савета безбедности УН.

Сагласно поменутом Уговору (Анексу I) и прописима које су највиша тела ове Заједнице донела, Република Србија је у међународно правној обавези да потпуно имплементира Упутство 2003/54 о унутрашњем тржишту електричне енергије и Правилник 1228/2003 о приступу електроенергетској мрежи ради прекограничних размена електричне енергије (са амандманима од 2006.г. које је усвојио Министарски савет (МС) ЕЗ одлуком 2008/02 из 2008.г), као и Упутство за мере обезбеђивања сигурности снабдевања електричне енергије и инвестиција у инфраструктуру 2005/89 (одлука МС ЕЗ 2007/06 из 2007.г).

Поред тога ЕУ је донела Директиву 2009/72 у јулу 2009 која се односи на заједничка правила за унутрашње тржиште електричне енергије којом се надомешћује, односно поништава директива 2003/54.

Сходно наведеном дефинише се део Закона о енергетици („Сл.гласник РС”, бр.57/2011 и 80/2011) који третира унутрашње тржиште електричне енергије да би се обавила доследна и потпуна хармонизација са правом Европске уније у обиму међународних обавеза Републике Србије насталих као последица међународних споразума које су уследиле после ступања Закона о енергетици на снагу.

Наведена хармонизација је формална и суштинска.

Формално је урађено:

1. Обезбедити независност оператора дистрибутивног система од функција снабдевања електричном енергијом а у складу са директивама ЕУ, као и изградити правила рада оператора електроенергетског система у циљу недискриминативног понашања оператора преносног и дистрибутивног система.
2. Дефинисати категорије тарифних купаца ел.енергије који неће бити снабдевани од стране јавног снабдевача по регулисаним ценама а који нису домаћинства. Ове категорије купаца би куповали ел.енергију на тржишту ел.енергије у Републици Србији и самим тим би били квалификовани купци.
3. Дефинисати категорију малих купаца који би поред домаћинства могли да користе могућност снабдевања од стране јавног снабдевача по регулисаним ценама.
4. Дефинисан је модел и процедура којим ће се де факто отворено тржиште електричном енергијом – по принципу обавезности, са одређеним изузецима и са дефинисањем прелазног периода за такве купце. Истовремено, је уведена институција „резервног снабдевача”.

У циљу потпуног остваривања циљева енергетске политике, који прописује Закон, то јест, стварања услова за безбедан и поуздан рад и функционисање електроенергетског система како би се обезбедило сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање електричном енергијом, уравнотежени развоја сектора у циљу обезбеђивања потребних количина енергије за задовољавање потреба купаца енергије, подстицања конкурентности на тржишту на начелима недискриминације, развоја енергетске инфраструктуре и увођења савремених технологија и стварања транспарентних, атрактивних и стабилних услова за улагања у изградњу, реконструкцију и модернизацију енергетских објеката, суштински је неопходно:

1. Формирати оператора тржишта који треба да обавља делатност организовања и администрирања организованог тржишта електричне енергије и његово повезивање са организованим тржиштима електричне енергије других пре свега суседних земаља, у складу са међународно преузетим обавезама на којим би се такође трговало електричном енергијом (обавеза ЈП ЕМС).

Остваривањем формирања тржишта електричном енергијом, електроенергетском сектору ће се пружити могућност да испуњава дугорочне циљеве енергетске политике на корист свих грађана и привредних субјеката и омогући подизање енергетске ефикасности у свим деловима ланца производња-пренос-дистрибуција-снабдевање потрошња електричне енергије, што директно доводи до смањења загађења животне средине и подизања ефикасности наше привреде.

Модел унутрашњег тржишта електричне енергије

Учесници на тржишту електричне енергије су:

- 1) произвођач електричне енергије;
- 2) снабдевач;
- 3) јавни снабдевач;
- 4) крајњи купац;
- 5) оператор преносног система;
- 6) оператор дистрибутивног система;
- 7) оператор тржишта

Крајњи купац се према овом закону дели у три категорије:

- домаћинства
- мали купац (ово су крајњи купци, физичка, правна лица или предузетници који имају мање од 50 запослених и биланс стања или годишњи промет у износу до 10 милиона евра у динарској противвредности а купују електричну енергију за сопствене потребе и чији су сви објекти прикључени на дистрибутивни систем електричне енергије напона нижег од 1kV.
- остали купци (привредни субјекти који нису мали купци, оператори преносног и дистрибутивног система)

Ефективно отварање унутрашњег тржишта електричном енергијом према овом закону је према следећој динамици:

Крајње купце електричне енергије који до дана ступања на снагу овог закона нису изабрали свог снабдевача наставља да снабдева енергетски субјект који је до тада снабдевао тарифне купце, по регулисаним ценама, док не изабере свог снабдевача, а најкасније до 31. децембра 2012. године.

Право на јавно снабдевање имаће:

- 1) од 1. јануара 2013. године, крајњи купци електричне енергије, чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем;
- 2) од 1. јануара 2014. године само домаћинства и мали купци електричне енергије;

Одредба члана 206. закона сходно се примењује и на купце електричне енергије који до дана ступања на снагу овог закона нису били прикључени на систем. Право на резервно снабдевање има крајњи купац електричне енергије, осим домаћинства и малих купаца, у случајевима који су дефинисани овим законом.

На овај начин су испоштовани захтеви из Анекса 1 Уговора о оснивању Енергетске заједнице (ЕЗ) између Европске заједнице и земаља Југоисточне Европе, према којима сви крајњи купци до 01.01.2015 могу или морају да буду квалификовани у смислу да сами могу да бирају свог снабдевача на тржишту електричне енергије у Републици Србији.

У децембру 2014 је усвојен нови закон о енергетици.

Битне карактеристике Закона о енергетици из 2014. :

- Имплементација Трећег енергетског пакета директива Европског парламента и Савета о јединственим правилима интерног европског тржишта електричне енергије (2009/72) и природног гаса (2009/73);
- Стварање законског основа за примену уредби о условима за приступ мрежама за прекограничну размену електричне енергије -уредба о условима за приступ мрежама за прекограничну размену електричне енергије (714/2009) и 715/2009;
- Имплементација Директиве (видети за ОИЕ);
- Поспешивање развоја тржишне економије у енергетици;
- Унапређење транспарентности на тржишту електричне енергије и природног гаса;
- Отклањање уочених недостатака и ограничења у току примене Закона о енергетици у циљу ефикаснијег функционисања тржишта електричне енергије и природног гаса;
- Стварање повољније климе и поједностављивање процедура за улагање у енергетику;
- Отклањање уочених недостатака у производњи, дистрибуцији и снабдевању топлотне енергије, посебно начина формирања цена, уз уважавање уставног положаја јединица локалне самоуправе.

Најважнији измене Закона су:Енергетске делатности:

- Организовање тржишта електричне енергије, није више делатност од општег интереса;

Енергетска дозвола:

- Не прибавља се за изградњу објеката за пренос и дистрибуцију ел.енергије напона 110 kV и више.

Агенција за енергетику:

- Решава спор у вези са уговором о повезивању између оператора система

Обновљиви извори енергије:

- Увођење привременог статуса повлашћеног произвођача ел.енергије за све произвођаче ОИЕ;
- Прецизирање концепта гаранција порекла;

Тржиште електричне енергије:

- од 1. јула 2015. године мали купци електричне енергије са потрошњом преко 30.000 kWh немају право на јавно снабдевање.
- Стварање услова за подизање ликвидности тржишта електричне енергије;
- Стварање услова за успостављање регионалног тржишта електричне енергије у сарадњи са операторима преносног система, берзама електричне енергије и другим релевантним заинтересованим странама;
- Редифинисање права на резервно снабдевање;
- Дефинисање гарантованог снабдевања уместо јавног снабдевања
- Промена дефиниције малог купца у циљу смањења броја купаца који имају право на гарантовано снабдевање;
- Давање могућности операторима система да купују и продају електричну енергију на организованом тржишту ради оптимизације набавке електричне енергије за надокнаду губитака;
- Отвара се тржиште системских услуга - секундарна и терцијарна резерва

Прикључење на систем:

Редифинисан концепт прикључења у циљу брже и ефикасније реализације пројеката односно

- Прикључак на преносни систем гради инвеститор објекта који се прикључује, уз техничку контролу оператора система.
- Прикључак на дистрибутивни систем за потребе електрана гради инвеститор електране уз техничку контролу оператора система.
- Прикључак на дистрибутивни систем за потребе крајњег купца гради оператор система на који се објекат крајњег купца прикључује.
- Прикључак може изградити крајњи купац на сопствени захтев, уз техничку контролу оператора система.

У случају да прикључак не гради оператор система, инвеститор, односно крајњи купац дужни су да до прикључења објекта на систем, оператору система пренесу право својине на прикључку, у складу са законом.

Успостављање оператора локалног дистрибутивног система

- Увођење новог оператора за локалне дистрибутивне системе електричне енергије

Решавање питања својине над мрежама:

- На другачији начин дефинисани системи, ради успостављања својине на мрежама;

Нове могућности за оператора преносног система:

- Сертификација оператора преносног система
- Стварање услова и могућности оператору преносног система да инвестира и управља складишним капацитетима, укључујући ту и пумпна и реверзибилна хидропостројења;

Овако промењен закон о енергетици се примењује од 01.01. 2015. године.

11. Ризици

Услов за остварење Годишњег програма о изменама и допунама ГПП ЈП „Електропривреда Србије“ за 2015. годину је остварење планираних претпоставки на којима се базира план, доследна реализација свих предвиђених мера и благовремено решавање неликвидности додатним мерама.

Кључни екстерни ризик који утиче на остварења пројекција односи се на неизвесност у погледу опоравка светске привреде, посебно привреде еврозоне која има директан утицај на потражњу и тржишне цене електричне енергије, на улазне трошкове пословања и на доступност екстерних извора финансирања. Успоравање економске активности у Европи последица је слабијег раста продуктивности рада, неизвесних перформанси тржишта рада, споријег опоравка инвестиционе активности и погоршања спољнотрговинске активности услед тензија у Украјини и на Блиском истоку. Опоравак привреде Србије зависиће од опоравка економије еврозоне и економија региона, ситуације у Украјини, прилива страног капитала, кретања иностраних каматних стопа, кретања увозних цена, цена хране и цена енергената.

Повезано са екстерним ризицима, присутни су ризици у земљи везани за одлагање спровођења економских реформи и мера економске политике, нагле промене агрегатне тражње, веће осцилације девизног курса динара, значајнији пад прилива страних инвестиција, раст премије ризика на ино кредите домаћим привредним субјектима, политичке и социјалне ризике и друго.

Пословни и финансијски ризици повезани са неостваривањем планских претпоставки укључују:

1. **Ризик ликвидности** – обезбеђивање текуће ликвидности ЕПС Групе и сваког појединачног ПД. Наведени ризик посебно је изражен у првом кварталу 2015. године с обзиром да је дошло до смањења показатеља ликвидности услед великог одлива готовине за потребе финансирања додатног увоза електричне енергије.
2. **Тржишни ризици**
 - Робни ризик:
 - Обим потражње и цена електричне енергије према квалификованим купцима
 - Поремећај понуде и потражње на тржишту у условима екстремних метеоролошких појава, попут поплава које су задесиле регион у мају 2014. године
 - Поремећаји у снабдевању гаса и поремећаји на тржишту енергената, нарочито услед кризе у Украјини
 - Девизни ризик – постоји могућност настанка негативних последица на финансијски резултат и капитал ЕПС Групе услед значајних осцилација девизног курса динара. Сваки проценат раста девизног курса динара увећава трошкове пословања за око 400 мил. динара годишње.
3. **Техничко – технолошки ризици, обзиром на старост капацитета**
 - ЕПС Група је изложена ризицима услед старости капацитета и техничко-технолошке застарелости. Остварење планиране производње директно зависи од техничке ефикасности капацитета, узимајући у обзир до сада обављене ревитализације и модернизације.
 - Продужење ремонта термоелектране ТЕНТ А у трајању од 10 дана, проузроковало би недостатак електричне енергије у износу од 334 GWh што би захтевало додатна средства у износу од 2,0 млрд. динара за додатни увоз електричне енергије.
 - Смањење производње угља од 5% у РБ Колубара проузроковало би недостатак електричне енергије у износу од 980 GWh што би захтевало додатна средства у износу од 5,9 млрд. динара за додатни увоз ел. енергије. Истоветно процентуално смањење производње угља у ПД ТЕ КО Костолац, проузроковало би недостатак електричне енергије у износу од 325 GWh што би захтевало додатна средства у износу од 1,9 млрд. динара за додатни увоз ел. енергије.
 - Повећање процента губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи – сваки проценат повећања губитака електричне енергије повећава расходе ЕПС-а за око 2,4 млрд. динара годишње
4. **Хидро-метеоролошки услови**
 - Одступање хидрологије од планиране у ЕЕБ – у случају да укупна годишња производња хидроелектрана буде мања за 5% од планиране услед неповољне хидролошке ситуације, биће потребно издвојити додатних 2,7 млрд. динара за додатну куповину електричне енергије у износу од 455 GWh, по садашњим увозним ценама електричне енергије.

- Неповољнији услови током зимског периода (хладна и сува зима) захтевали би додатне трошкове везане за увоз електричне енергије

5. Ризик одлагања инвестиционих активности

Имајући у виду обим штете који је ЕПС Група претрпела у мају 2014. године и активности које се у овом тренутку одвијају на отклањању последица поплава, извесно је да ће доћи до успоравања и одлагања инвестиционих активности. Немогућност обезбеђивања потребних средстава или кашњење са реализацијом инвестиционих програма имаће за последицу:

- успоравање реализације планираног развојног инвестиционог циклуса и изградње нових производних капацитета,
- нестварање услова за одржавање постојеће производње угља у РБ Колубара и успоравање активности за повећање обима производње угља и резерви угља припремљених за експлоатацију, што доводи у питање производне могућности копова у наредним годинама, уз ризик све већег смањења у наредним годинама, а са последицом недовољног искоришћења ревитализованих блокова на ТЕНТ и смањења ефеката уложених средстава,
- недовољна улагања у реализацију обавеза према становништву у зони утицаја радова може изазвати неповољан однос ЕПС групе и локалне самоуправе, као и манифестацију незадовољства околног становништва,
- губици у дистрибутивној мрежи ће и даље бити већи од очекиваних, а повећавање се и ризик нежељених испада и високих трошкова отклањања кварова и раста броја прекида напајања потрошача у односу на раније предвиђене,
- немогућност спровођења мера неопходних за очување животне средине и поштовања преузетих међународних обавеза уз одлагање преузетих обавеза,
- успоравање процеса реструктурирања и даљег развоја Електропривреде Србије кроз заједничка улагања и остваривање партнерских односа.

6. Управљање јавним набавкама

- Отежано спровођење јавних набавки и проблеми у поступку јавних набавки значајно угрожавају оперативно пословање и производњу.

7. Степен наплате текућих фактура

- Сваки проценат остварења мањег степена наплате смањује прилив финансијских средстава за око 2 млрд.дин. годишње.

8. Стопа инфлације

- Већа стопа инфлације од предвиђене у овом програму условила би угрожавање ликвидности и тешкоће у реализацији ЕЕБ, даљих одлагања инвестиционих активности и програма ремонта.
- Сваки проценат веће инфлације од предвиђеног овим Програмом пословања повећава трошкове пословања ЈП ЕПС-а за око 1,0 млрд. динара годишње.

9. Правни ризик - судски спорови

- Потенцијалне обавезе по судским споровима, посебно у вези са сменским радом, исхраном у току рада, регресом за годишњи одмор.

10. Динамика реализације програма корпоративизације

- Спорија динамика реализације програма реструктурирања и корпоративизације што би се одразило на спорију динамику подизања ефикасности пословања компаније.

11. Обезбеђење адекватног кадровског потенцијала.

12. Успостављање партнерског односа са Синдикатом.

12. Контрола и праћење Програма пословања за 2015.г.

1. Извршни одбор, Извршни директори и директори привредних друштава ће редовно пратити реализацију Програма пословања ради благовременог предузимања мера за његово спровођење.
2. Надзорном одбору ЈП ЕПС-а ће се месечно достављати информације о реализацији планова производње, ремонта, а тромесечно извештаји о степену реализацији Програма пословања за 2015.г. у складу са Законом о јавним предузећима.

13. Програм мера за спровођење Годишњег програма о изменама и допунама ГПП ЈП ЕПС и привредних друштава за 2015.г.

У циљу остваривања Годишњег програма о изменама и допунама ГПП ЈП ЕПС и привредних друштава за 2015. годину, утврђују се следећа тежишта пословне политике:

- I. Остваривање билансиране производње и стабилно функционисање електроенергетског система ради уредног снабдевања купаца електричном енергијом
- II. Даље унапређење и рационализација рада и пословања односно реализација Програма реструктурирања ЕПС-а
- III. Економско финансијска консолидација ЕПС-а
- IV. Реализација неодложних инвестиционих програма утврђених Планом инвестиција

Утврђени циљеви и мере пословне и економске политике су засновани на реалном стању, и покренутим активностима у претходном периоду.

I Остваривање билансиране производње и стабилно функционисање електроенергетског система ради уредног снабдевања купаца електричном енергијом

1. Обезбедити висок степен ефикасности и одговорности у функцији одржавања погонске спремности производних и дистрибутивних капацитета који омогућава реализацију билансиране производње електричне енергије и угља, стабилно функционисање производно-дистрибутивног система и уредно снабдевање купаца.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Стални задатак

2. Обезбедити ефикасну реализацију програма ремонта, текућег одржавања, откапа откривке угља у обиму, динамици и садржају предвиђених програма.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Реализација у складу са програмима

3. Обезбедити ефикасну реализацију програма отклањања штета насталих услед поплава у периоду мају-септембар 2014. године

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Реализација у складу са планом пословања

4. Обезбедити друге припреме електроенергетског система у функцији реализације ЕЕБ (благовремена експропријација земљишта као услова реализације биланса откривке угља, обнављање енергетског садржаја у акумулацијама, благовремено обезбеђење репроматеријала, резервних делова и опреме).

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Реализација у складу са плановима пословања

5. Обезбедити код ЈП «Електромрежа Србије» и других оператора преносних система у региону коришћење прекограничних преносних капацитета за: а) увоз и извоз планираних количина електричне енергије за потребе уравнотежења ЕЕП и потреба квалификованих купаца; б) пословање пословнице за трговину у Словенији; в) реализацију испорука и набавки у складу са Уговором о дугорочно пословно-техничкој сарадњи између ЈП ЕПС и «Електропривреде Републике Српске» а.д. Требиње, као и за оптимално коришћење хидро енергетских потенцијала ХЕ «Вишеград» и ХЕ «Бајина Башта».

Носилац задатка: Извршни директор за снабдевање на велико електричном енергијом

Рок: Стални задатак

6. Благовремено уговарање куповина недостајуће електричне енергије од других електроенергетских система партнера као и продаја ел.енергије ради уравнотежења ЕЕП током године у циљу оптимизације ЕЕП, уз повољне услове по питању цена и начина плаћања.

Носилац задатка: Извршни директор за снабдевање на велико електричном енергијом

Рок: Стални задатак

7. Интензивирати замену мерних уређаја код купаца електричне енергије који омогућавају поузданије мерење преузете електричне енергије, управљање потрошњом, побољшање услуга и др.

Носилац задатка: Извршни директор за дистрибуцију ел.ен. и управљање дистрибутивним системом и директори ПД

Рок: У складу са програмима

8. Интензивирати активности на смањењу губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи

Носилац задатка: Извршни директор за дистрибуцију ел.ен. и управљање дистрибутивним системом и директори ПД

Рок: У складу са програмима

II Унапређење и рационализација рада и пословања односно реализација програма реструктурирања ЕПС-а.

1. Доношење и Реализација програма реструктурирања ЕПС-а и спровођење Програма статусне промене коју је донео Надзорни одбор на 3. седници од 24. децембра 2014. године

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: У складу са програмом

2. Усаглашавање организације рада и пословања јавних предузећа са седиштем на територији Аутономне покрајине Косова и Метохије

Носилац задатка: Директор у сарадњи са надлежним органима

Рок: Када се стекну услови

3. Побољшање кадровске и квалификационе структуре кроз занављање и пријем високостручних и дефицитарних кадрова.

Носилац задатка: Извршни директор за корпоративне послове и директори ПД

Рок: У складу са Програмом

4. Унапређење пословног информационог система који има за циљ обезбеђење основа за подизање менаџерског управљања.

Носилац задатка: Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: У складу са донетим програмима

5. Рационализација спољних услуга кроз боље коришћење сопствених ресурса

Носилац задатка: Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Стални задатак

6. Унапређење економско-финансијског пословања кроз:

- унапређење Критеријума за утврђивање трансферних цена за производњу електричне енергије и производњу угља за потребе ТЕ и закључивање уговора о међусобним односима,
- унапређење планирања и праћења реализације планова,
- унапређење ИТ система и увођење ЕРП

Носилац задатка: Извршни директор за финансије, економске и рачуноводствене послове у сарадњи са директорима привредних друштава.

Рок: Стални задатак

7. Унапређење односа са јавношћу у циљу побољшања имиџа ЕПС-а и унапређења, односно стварања структуре за бољу интерну комуникацију између РР служби у оквиру ЕПС-а у циљу ефикасне реализације програма реструктурирања и корпоративизације.

Носилац задатка: Сектор за односе с јавношћу и директорима привредних друштава.

Рок: У складу са Програмом

8. Наставити са реализацијом Програма унапређења интегрисаних система менаџмента и ојачати функцију планирања и контроле реализације програма ремонта, инвестиција, набавки основног репроматеријала и опреме и др. као предуслова за корпоративизацију

Носилац задатка: Извршни директор за корпоративне послове у сарадњи са осталим извршним директорима и директорима ПД

Рок: Стални задатак

9. Дефинисање процедура на нивоу ЕПС Групе којим ће се обезбедити једнообразно поступање у Групи, у складу са изменама Статута ЈП ЕПС и оснивачких аката зависних привредних друштава и измењеним организационим структурама ЕПС Групе

Носилац задатка: Извршни одбор и извршни директори

Рок: Стални задатак

III Економско - финансијска консолидација

а) Рационализација расхода

1. Наставити са предузимањем мера на свођењу утrophа репроматеријала и горива у стандардизоване односно рационалне оквири и обезбедити месечно праћење.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Стални задатак

2. Обезбедити рестриктиван приступ у уговарању трошкова који нису у непосредној функцији извршавања биланса производње.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Стални задатак

3. Обезбедити рационални утrophак, спречити стицање обавеза и ускладити их са планираним расположивим финансијским средствима кроз доследно спровођење процедура јавних набавки, уговарање одложеног плаћања добављача, смањивање авансног плаћања и смањивање залиха.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Стални задатак

b) Повећање прихода, односно прилива

1. Благовремено обезбедити, размотрити и иницирати у сарадњи са надлежним министарствима све могућности за решавање проблема неликвидности ЕПС-а за које је потребна одлука Владе Републике Србије или АЕРС.

Носилац задатка: Извршни директор за снабдевање електричном енергијом и Извршни директор за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом у сарадњи са директорима ПДС

Рок: Стални задатак

2. Сагледати услове за промену цена угља за индустрију и широку потрошњу и топлотну енергију и технолошку пару.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директор за производњу енергије и Извршни директор за производњу угља

Рок: током 2015. године

3. Повећати степен наплате кроз унапређење система и механизма наплате потраживања од продаје електричне енергије, угља, топлотне енергије, технолошке паре и других производа и услуга.

Носилац задатка: Извршни директори и надлежни директори ПД

Рок: Стални задатак

c) Обезбеђење ликвидности

1. Централизација управљања новчаним средствима у Групи ЕПС

Носилац задатка: Извршни директор за финансије, економске и рачуноводствене послове у сарадњи са директорима привредних друштава

Рок: Стални задатак

2. Благовремено покретање активности за екстерно задуживање

Носилац задатка: Извршни директор за финансије, економске и рачуноводствене послове у сарадњи са директорима привредних друштава

Рок: Стални задатак

IV Реализација неодложних инвестиционих програма утврђених Планом инвестиција за 2015.годину

1. У оквиру расположивих и додатно обезбеђених финансијских средстава обезбедити да се обаве инвестициони радови на капацитетима којима се доприноси повећању расположивих количина електричне енергије и угља у функцији реализације ЕЕ портфолија за 2015. год. и чије би неизвођење у 2015. год. имало велике последице у 2015. години и даље, као и започињање изградње капацитета за покриће растуће потрошње електричне енергије.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Према плану инвестиција

2. Активности на избору стратешких партнера и уређивању међусобних односа ради реализације инвестиционих улагања у ТЕ Колубара Б, ТЕНТ БЗ, ТЕ-ТО Нови Сад и пројекта, Средња Дрина и

1. Доња Дрина, ХЕ Ибарске електране, ХЕ Велика Морава, РХЕ Бистрица, ХЕ Комарница, РХЕ Ђердап 3.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори у сарадњи са надлежним министарствима.

Рок: У складу са програмом.

2. Обезбедити да се у 2015. години реализује Програм заштите и унапређења животне средине како према обиму тако и по садржају.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Према плану заштите и унапређења животне средине.

3. Благовремено обезбеђење документационе основе за реализацију Плана инвестиција.

Носилац задатка: Извршни одбор, Извршни директори и Директори привредних друштава

Рок: Према плану инвестиција

Извршни директори ЈП ЕПС и друга одговорна лица у ЈП ЕПС у складу са актима о организацији и систематизацији ЈП ЕПС и зависних привредних друштава ће периодично извештавати Директора о спровођењу овог програма, односно оперативних мера.

проф. др Бранко Ковачевић